Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

25 март 2021 година*

[Текст, поправен с определение от 3 септември 2021 година]

„Обжалване — Конкуренция — Картели — Фармацевтични продукти — Пазар на антидепресантните лекарствени продукти (циталопрам) — Споразумения за доброволно уреждане на спорове относно патенти върху производствени процеси, сключени между притежаващ тези патенти производител на оригинални лекарствени продукти и производители на генерични лекарствени продукти — Член 101 ДФЕС — Потенциална конкуренция — Ограничаване с оглед на целта — Квалифициране — Изчисляване на размера на глобата — Продажби, с които нарушението е свързано пряко или косвено“

По дело C-591/16 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 18 ноември 2016 г.,

H. Lundbeck A/S, установено във Валбю (Дания),

Lundbeck Ltd, установено в Милтън Кийнс (Обединеното кралство),

представлявани първоначално от R. Subiotto, QC, и T. Kuhn, Rechtsanwalt, а впоследствие от R. Subiotto, QC,

жалбоподатели,

като другите страни в производството са:

[След поправка с определение от 3 септември 2021 година] **Европейска комисия**, представлявана от F. Castilla Contreras, T. Vecchi, B. Mongin и C. Vollrath,

ответник в първоинстанционното производство,

* Език на производството: английски.

подпомагана от:

Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, представлявано първоначално от D. Guðmundsdóttir, Z. Lavery и D. Robertson, подпомагани от J. Turner, QC, и J. Holmes, QC, както и от M. Demetriou, QC, и T. Sebastian, barrister, а впоследствие от D. Guðmundsdóttir, подпомагана от J. Turner, QC, и J. Holmes, QC, както и от M. Demetriou, QC, и T. Sebastian, barrister,

встъпила страна в производството по обжалване,

European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (Европейска федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации, ЕФФИА), установена в Женева (Швейцария), представлявана от F. Carlin, barrister, и N. Niejahr, Rechtsanwältin,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: M. Vilaras, председател на състава, D. Šváby (докладчик), S. Rodin, K. Jürimäe и P. G. Xuereb, съдии,

генерален адвокат: J. Kokott,

секретари: M. Aleksejev, началник-отдел, C. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 24 януари 2019 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 4 юни 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си H. Lundbeck A/S и Lundbeck Ltd искат отмяната на решение на Общия съд на Европейския съюз от 8 септември 2016 г., Lundbeck/Комисия (T-472/13, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2016:449), с което той отхвърля исканията им, от една страна, за частична отмяна на Решение C(2013) 3803 final на Европейската комисия от 19 юни 2013 година относно производство по член 101 [ДФЕС] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело AT/39226 — Lundbeck) (наричано по-нататък „спорното решение“), и от друга, за намаляване на размера на наложените им с последното решение глоби.

Правна уредба

Регламент (ЕО) № 1/2003

2 Член 23, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101 ДФЕС] и [102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), предвижда:

„С решение Комисията може да налага санкции на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност:

а) нарушават член [101 ДФЕС] или [102 ДФЕС] […]“.

Насоки относно метода за определяне на глобите от 2006 г.

3 Точки 6, 13 и 22 от Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по-нататък „Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г.“), гласят:

„6. Счита се, че комбинацията от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, и продължителността на нарушението осигурява подходящ еквивалент за отразяване на икономическото значение на нарушението, както и относителната тежест на всяко предприятие в нарушението. Позоваването на тези фактори осигурява добър показател за порядъка на степента на глобата и не следва да бъде разглеждано като основа на метод за автоматично и аритметично изчисление.

[…]

13. При определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено в даден географски район в [Европейското икономическо пространство (ЕИП)]. По принцип тя ще отчита продажбите, извършени от предприятието през последната търговска година на неговото участие в нарушението (наричана по-долу „стойност на продажбите“).

[…]

22. За да се прецени дали делът [от] стойността на продажбите, който ще бъде приложен в даден случай, следва да бъде в долната част или горната част на тази скàла, Комисията ще отчита редица фактори, като: естество на нарушението, общ пазарен дял на всички съответни предприятия, географски обхват на нарушението, както и дали нарушението е било [приведено в изпълнение] или не“.

Насоки относно споразуменията за трансфер на технологии от 2014 г.

4 Точка 29 от Насоките за прилагането на член 101 [ДФЕС] към споразумения за трансфер на технологии (ОВ C 89, 2014 г., стр. 3, наричани по-нататък „Насоките относно споразуменията за трансфер на технологии от 2014 г.“) гласи следното:

„По принцип страните по споразумение не се считат за конкуренти, ако са в позиция на едностранно или двустранно блокиране. Позиция на едностранно блокиране е налице, когато право върху технология не може да бъде използвано, без да бъде нарушено друго валидно право върху технология, или когато една страна не може да развива икономически жизнеспособна дейност на съответния пазар, без да нарушава валидното право на другата страна върху технологията. Това например е така, когато едно право върху технология обхваща усъвършенстване на друго право върху технология и усъвършенстването не може да бъде използвано законно без лиценз за правото върху основната технология. Позиция на двустранно блокиране е налице, или когато [никое от правата] върху технология [не] може да бъде използвано, без да бъде нарушено другото валидно право върху технология, или когато никоя от страните не може да развива икономически жизнеспособна дейност на съответния пазар, без да нарушава валидното право на другата страна върху технологията, и когато вследствие на това страните трябва да си разменят лицензи или разрешение за ползване на чуждата технология. На практика обаче ще има случаи, в които няма да е сигурно дали конкретно право върху технология е валидно или нарушено“.

Обстоятелствата по спора и спорното решение

5 Жалбата по настоящото производство е подадена в контекста на шест свързани жалби срещу шест решения на Общия съд, постановени по жалби за отмяна на спорното решение, а именно, освен жалбата по настоящото производство, жалбата по дело C-586/16 P (Sun Pharmaceutical Industries и Ranbaxy (UK)/Комисия) срещу решение от 8 септември 2016 г., Sun Pharmaceutical Industries и Ranbaxy (UK)/Комисия (T-460/13, непубликувано, EU:T:2016:453), жалбата по дело C-588/16 P (Generics (UK)/Комисия) срещу решение от 8 септември 2016 г., Generics (UK)/Комисия (T-469/13, непубликувано, EU:T:2016:454), жалбата по дело C-601/16 P (Arrow Group и Arrow Generics/Комисия) срещу решение от 8 септември 2016 г., Arrow Group и Arrow Generics/Комисия (T-467/13, непубликувано, EU:T:2016:450), жалбата по дело C-611/16 P (Xellia Pharmaceuticals и Alpharma/Комисия) срещу решение от 8 септември 2016 г., Xellia Pharmaceuticals и Alpharma/Комисия (T-471/13, непубликувано, EU:T:2016:460), и жалбата по дело C-614/16 P (Merck/Комисия) срещу решение от 8 септември 2016 г., Merck/Комисия (T-470/13, непубликувано, EU:T:2016:452).

6 Обстоятелствата по спора са изложени в точки 1—75 от обжалваното съдебно решение, както следва:

„I — Дружества, засегнати от настоящото дело

1 H. Lundbeck A/S […] е учредено по датското право дружество, контролиращо група дружества, сред които установеното в Обединеното кралство Lundbeck Ltd, специализирано в изследователската и развойната дейност, производството, маркетинга, продажбата и дистрибуцията на фармацевтични продукти за лечение на патологични състояния, засягащи централната нервна система, сред които и депресията.

2 [H. Lundbeck] е лаборатория за оригинални лекарствени продукти, тоест предприятие, чиято дейност е съсредоточена в изследването на нови лекарствени продукти и пускането им в продажба.

3 Merck KGaA е учредено по германското право дружество, което е специализирано във фармацевтичната област и което към момента на сключване на съответните споразумения притежава непряко изцяло, посредством групата Merck Generics Holding GmbH, дъщерното ѝ дружество Generics UK Ltd (наричано по-нататък „GUK“), отговарящо за развойната дейност и пускането в продажба на генерични фармацевтични продукти в Обединеното кралство.

4 Merck и GUK са разглеждани от [Комисията] като съставляващи само едно предприятие по смисъла на правото в областта на конкуренцията към момента на настъпване на релевантните факти (наричано по-нататък „Merck (GUK)“).

5 Arrow Group A/S, преименувано през август 2003 г. на Arrow Group ApS (наричано по-нататък, без да се прави разграничение, „Arrow Group“), е учредено по датското право дружество, оглавяващо група от дружества, която има дейност в няколко държави членки и от 2001 г. е активна в развойната дейност и продажбата на генерични лекарствени продукти.

6 Arrow Generics Ltd е учредено по правото на Обединеното кралство дружество, което е дъщерно дружество на Arrow Group — първоначално на 100 %, а впоследствие, от февруари 2002 г., на 76 %.

7 Resolution Chemicals Ltd е учредено по правото на Обединеното кралство дружество, специализирано в производството на активни фармацевтични съставки (наричани по-нататък „АФС“) за генерични лекарствени продукти. До септември 2009 г. то е контролирано от Arrow Group.

8 Arrow Group, Arrow Generics и Resolution Chemicals са разглеждани от Комисията като съставляващи само едно предприятие (наричано по-нататък „Arrow“) към момента на настъпване на релевантните факти.

9 Alpharma Inc. е учредено по американското право дружество с дейност на световно равнище във фармацевтичния сектор, по-специално в областта на генеричните лекарствени продукти. До декември 2008 г. то е контролирано от учреденото по норвежкото право дружество A.L. Industrier AS. Впоследствие е купено от фармацевтично предприятие от Обединеното кралство, което на свой ред е купено от фармацевтично предприятие от Съединените щати. В рамките на тези преструктурирания през април 2010 г. Alpharma Inc. най-напред се преобразува в Alpharma LLC, а след това, на 15 април 2013 г. — в Zoetis Products LLC.

10 Alpharma ApS е учредено по датското право дружество, контролирано непряко на 100 % от Alpharma Inc. То притежава няколко дъщерни дружества в [ЕИП]. Вследствие на няколко преструктурирания на 31 март 2008 г. Alpharma ApS се преобразува в Axellia Pharmaceuticals ApS, преименувано през 2010 г. на Xellia Pharmaceuticals ApS […].

11 Alpharma Inc., A.L. Industrier AS и Alpharma ApS са разглеждани от Комисията като съставляващи само едно предприятие (наричано по-нататък „Alpharma“) към момента на настъпване на релевантните факти.

12 Ranbaxy Laboratories Ltd е учредено по индийското право дружество, специализирано в развойната дейност и производството на АФС и генерични лекарствени продукти.

13 Ranbaxy (UK) Ltd е учредено по английското право дружество — дъщерно дружество на Ranbaxy Laboratories, отговарящо за продажбата на продуктите на последното в Обединеното кралство.

14 Ranbaxy Laboratories и Ranbaxy (UK) са разглеждани от Комисията като съставляващи само едно предприятие (наричано по-нататък „Ranbaxy“) към момента на настъпване на релевантните факти.

II — Разглежданият продукт и засягащите го патенти

15 Разглежданият в настоящото дело продукт е антидепресантният лекарствен продукт, съдържащ АФС, наречена „циталопрам“.

16 През 1977 г. [H. Lundbeck] подава в Дания заявление за патент върху АФС циталопрам, както и върху двата процеса на алкилиране и цианиране, използвани за производството на въпросната АФС. Между 1977 г. и 1985 г. в Дания и в няколко страни от Западна Европа са издадени патенти, обхващащи тази АФС и двата производствени процеса (наричани по-нататък [„първоначалните патенти на Lundbeck“]).

17 Колкото до ЕИП, срокът на закрилата, произтичаща от първоначалните патенти [на Lundbeck], както и евентуално от сертификатите за допълнителна закрила […], предвидени в Регламент (ЕИО) № 1768/92 на Съвета от 18 юни 1992 година относно създаването на сертификат за допълнителна закрила на лекарствените продукти (ОВ L 182, [1992 г.,] стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 11, стр. 130), изтича между 1994 г. (за Германия) и 2003 г. (за Австрия). По отношение по-специално на Обединеното кралство срокът на първоначалните патенти [на Lundbeck] изтича през януари 2002 г.

18 С времето [H. Lundbeck] разработва други, по-ефикасни процеси за производството на циталопрам, за които иска — и често получава — патенти в няколко страни от ЕИП, както и от Световната организация за интелектуална собственост (СОИС) и Европейското патентно ведомство (ЕПВ) [(наричани по-нататък „новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси“)].

19 По-специално, първо, през 1998 г. и 1999 г. [H. Lundbeck] подава до ЕПВ две заявления за патенти относно производство на циталопрам чрез процеси, в които се използват съответно йод и амид. На 19 септември 2001 г. ЕПВ издава на [H. Lundbeck] патент, закрилящ процеса с използване на амид […], и на 26 март 2003 г. — патент, закрилящ процеса с използване на йод […].

20 Второ, на 13 март 2000 г. [H. Lundbeck] подава заявление за патент до датските органи относно процес за производство на циталопрам, при който се предвижда метод за пречистване на използваните соли посредством кристализация. Аналогични заявления са подадени в други страни от ЕИП, както и до СОИС и ЕПВ. [H. Lundbeck] получава патенти, закрилящи процеса с използване на кристализация, в няколко държави членки през първата половина на 2002 г., по-специално на 30 януари 2002 г. по отношение на Обединеното кралство (наричан по-нататък „патентът за кристализацията“). ЕПВ издава патент за кристализацията на 4 септември 2002 г. Освен това в Нидерландия [H. Lundbeck] вече е получило на 6 ноември 2000 г. полезен модел за този процес […], тоест валиден за шест години патент, предоставен без истинска предварителна проверка.

21 Трето, на 12 март 2001 г. [H. Lundbeck] подава заявление за патент до органите на Обединеното кралство [Великобритания и Северна Ирландия] относно процес за производство на циталопрам, при който се предвижда метод за пречистване на използваните соли посредством слоева дестилация. Органите на Обединеното кралство предоставят на [H. Lundbeck] патент за този метод на слоева дестилация на 3 октомври 2001 г. (наричан по-нататък „патентът за слоевата дестилация“). Патентът обаче е отнет на 23 юни 2004 г. поради липсата на новост спрямо друг патент на [H. Lundbeck]. На 29 юни 2002 г. [H. Lundbeck] получава аналогичен патент в Дания.

22 Накрая, [H. Lundbeck] възнамерява да пусне нов антидепресантен лекарствен продукт, а именно Cipralex, в основата на който стои АФС, наречена есциталопрам (или S-циталопрам), към края на 2002 г. или началото на 2003 г. Този нов лекарствен продукт е предвиден за същите пациенти като тези, които могат да се лекуват с патентования лекарствен продукт Cipramil на [H. Lundbeck], в основата на който стои АФС циталопрам. АФС есциталопрам е закриляна с патенти, валидни поне до 2012 г.

III — Спорните споразумения

23 През 2002 г. [H. Lundbeck] сключва шест споразумения относно циталопрама (наричани по-нататък „спорните споразумения“) с четири предприятия, чиято дейност е свързана с производството или продажбата на генерични лекарствени продукти, а именно Merck (GUK), Alpharma, Arrow и Ranbaxy (наричани по-нататък „[производителите на] генерични лекарствени продукти“).

A — Споразумения с Merck (GUK)

24 [H. Lundbeck] сключва две споразумения с Merck (GUK).

25 Първото споразумение влиза в сила на 24 януари 2002 г., първоначално за срок от една година, и обхваща единствено територията на Обединеното кралство (наричано по-нататък „споразумението GUK за Обединеното кралство“). Подписано е от дъщерното дружество на [H. Lundbeck] в Обединеното кралство, тоест от учреденото по правото на тази държава дружество Lundbeck Ltd. Действието на споразумението [впоследствие] е продължено за срок от шест месеца, който приключва на 31 юли 2003 г. [С]лед кратко навлизане на Merck (GUK) на пазара между 1 и 4 август, на 6 август 2003 г. страните подписват второ продължаване на споразумението за максимален срок от шест месеца, който обаче е можело да бъде намален при непредявяването на иск от [H. Lundbeck] срещу други [производители на] генерични

лекарствени продукти, които биха опитали да навлязат на пазара, или при приключване на спора между [H. Lundbeck] и Lagap Pharmaceuticals Ltd, което е друг[производител на] генерични лекарствени продукти (наричан по-нататък „спорът Lagap“).

26 По силата на това споразумение страните предвиждат по-специално че:

– има риск някои действия, предвидени от GUK относно пускането в продажба, дистрибуцията и продажбата на „Продуктите“, евентуално да представляват нарушение на правата върху интелектуална собственост на [H. Lundbeck] и да доведат до претенции от негова страна (т. 2.1 от споразумението GUK за Обединеното кралство), тъй като тези „Продукти“ са определени в точка 1.1 от споразумението GUK за Обединеното кралство като „продукти от циталопрам, разработени от GUK под формата на суровина, в насипно състояние или под формата на таблетки, както са посочени в приложението, и изработени в съответствие с предоставената от GUK към датата на подписване продуктова спецификация, съдържаща се в приложение 2“;

– предвид постигнатото между страните споразумение [H. Lundbeck] ще изплати на GUK сумата от 2 милиона лири стерлинги (GBP) в замяна на доставката на „Продуктите“, в предвидените в споразумението количества, на 31 януари 2002 г. (т. 2.2 от споразумението GUK за Обединеното кралство);

– срещу допълнително плащане от 1 милион лири стерлинги GUK освен това се задължава да достави „Продуктите“, които са описани в приложението, на 2 април 2002 г. (т. 2.3 от споразумението GUK за Обединеното кралство);

– извършените плащания и доставката на „Продуктите“ от GUK в приложение на точки 2.2 и 2.3 от споразумението GUK за Обединеното кралство ще се считат за пълно и окончателно уреждане на всяка претенция, която [H. Lundbeck] би могло да има към GUK за нарушаване на правата му върху интелектуална собственост по отношение на доставените от GUK „Продукти“ до тази дата (т. 2.4 от споразумението GUK за Обединеното кралство);

– [H. Lundbeck] се задължава да продава своите „Крайни продукти“ на GUK, а GUK се задължава да изкупува изключително тези „Крайни продукти“ от [H. Lundbeck] с оглед на тяхната препродажба от страна на GUK и свързаните с него дружества в Обединеното кралство за срока и съгласно условията на споразумението (т. 3.2 от споразумението GUK за Обединеното кралство), като тези „Крайни продукти“ са определени в точка 1.1 от него като „продуктите, съдържащи циталопрам под формата на крайни продукти за доставка от [H. Lundbeck] на GUK съгласно настоящото споразумение“;

– [H. Lundbeck] се задължава да изплати гарантирани на GUK нетни печалби в размер на 5 милиона лири стерлинги, при условие че GUK му заявява поръчки в договорения за срока на действие на споразумението обем „Крайни продукти“ (или по-малка сума, която следва да се изчисли пропорционално на извършените поръчки) (т. 6.2 от споразумението GUK за Обединеното кралство).

27 С първото продължаване на споразумението по-специално се предвижда изплащането на сума от 400 000 GBP месечно за изпълнението от страна на GUK на точка 6.2 от споразумението GUK за Обединеното кралство и се изменя определението „нетни печалби“.

28 С второто продължаване на споразумението GUK за Обединеното кралство по-специално се предвижда изплащането на сума от 750 000 GBP месечно за изпълнението от страна на GUK на точка 6.2 от него.

29 Споразумението GUK за Обединеното кралство изтича на 1 ноември 2003 г. вследствие на доброволното уреждане на спора Lagap. За целия срок на споразумението [H. Lundbeck] превежда на GUK общо равностойността на 19,4 милиона евро.

30 На 22 октомври 2002 г. между [H. Lundbeck] и GUK е сключено второ споразумение, обхващащо ЕИП с изключение на Обединеното кралство (наричано по-нататък „споразумението GUK за ЕИП“). То предвижда изплащането на сума от 12 милиона евро, в замяна на която GUK се задължава да не продава или доставя съдържащи циталопрам фармацевтични продукти на цялата територия на ЕИП (с изключение на Обединеното кралство) и да положи всички разумни усилия, така че Natco Pharma Ltd […] — производителят на АФС циталопрам, използвана от Merck (GUK) за пускането в продажба на своя генеричен вариант на циталопрама […] — да преустанови доставянето на циталопрам или на съдържащите циталопрам продукти в ЕИП за срока на действие на споразумението (т. 1.1 и 1.2 от споразумението GUK за ЕИП). [H. Lundbeck] се задължава да не предявява съдебни искове срещу GUK, при условие че последното спазва задълженията си по точка 1.1 от споразумението GUK за ЕИП (т. 1.3 от споразумението GUK за ЕИП).

31 Срокът на споразумението GUK за ЕИП изтича на 22 октомври 2003 г. По силата на това споразумение [H. Lundbeck] превежда на GUK общо равностойността на 12 милиона евро.

Б — Споразумения с Arrow

32 [H. Lundbeck] подписва две споразумения с Arrow.

33 Първото от тях, отнасящо се до територията на Обединеното кралство, е сключено на 24 януари 2002 г. между [H. Lundbeck], от една страна, и Arrow Generics и Resolution Chemicals (наричани заедно по-нататък „Arrow UK“), от друга страна (наричано по-нататък „споразумението Arrow UK“).

34 Първоначално споразумението Arrow UK е със срок до 31 декември 2002 г. или — в случай че е по-ранна — до датата на влизане в сила на съдебно решение по иска, който [H. Lundbeck] имало намерение да предяви срещу Arrow UK пред юрисдикциите на Обединеното кралство за установяване на твърдяно нарушение, извършено от последното във връзка с патентите на [H. Lundbeck] (наричан по-нататък „искът за установяване на нарушение Arrow“) (т. 4.1 от споразумението Arrow UK). Впоследствие действието на споразумението е продължено двукратно посредством подписването на допълнения. Първото продължаване обхваща периода от 1 януари до 1 март 2003 г. (т. 3.1 от първото допълнение към споразумението Arrow UK), докато съгласно второто — споразумението изтича или на 31 януари 2004 г., или седем дни след подписване на съдебното решение, слагащо край на спора Lagap (т. 4.1 от второто допълнение към споразумението Arrow UK). Тъй като този спор е уреден доброволно на 13 октомври 2003 г., действието на споразумението Arrow UK изтича на 20 октомври

същата година. Следователно общият срок на действие на споразумението обхваща периода от 24 януари 2002 г. до 20 октомври 2003 г. (наричан по-нататък „срокът на споразумението Arrow UK“).

35 По отношение на съдържанието на споразумението Arrow UK следва да се отбележи, че:

– в първото съображение от преамбюла на това споразумение (наричан по-нататък „преамбюлът Arrow UK“) по-специално се отбелязва фактът, че [H. Lundbeck] е притежател на [патента] за кристализацията и [на патента] за слоевата дестилация;

– в четвъртото съображение от преамбюла Arrow UK се уточнява, че „Arrow [UK] е получило лицензия от трета страна за внос в Обединеното кралство на циталопрам, който не е произведен от [H. Lundbeck] или с разрешението на [H. Lundbeck] („въпросният Циталопрам“, като с цел да се избегне всякакво съмнение това определение включва само Циталопрама, предназначен за пускане на пазара и продажба в Обединеното кралство, и изключва този, предназначен за пускане на пазара и продажба в други страни)“;

– в шестото съображение от преамбюла Arrow UK се посочва, че [H. Lundbeck] е подложило „въпросния Циталопрам“ на лабораторни тестове, които са му дали съществени основания да смята, че той нарушава по-конкретно упоменатите в първото тире по-горе патенти;

– в седмото съображение от преамбюла Arrow UK се изтъква, че Arrow UK не признава, че е нарушило тези патенти, нито че те са валидни, но приема, че [H. Lundbeck] има такива убеждения, които Arrow UK не може да оспори с неопровержими доказателства;

– в осмото съображение от преамбюла Arrow UK се припомня, че [H. Lundbeck] е заплашило да поиска издаването на временно съдебно разпореждане и че има намерението да предяви иска за установяване на нарушение Arrow;

– в точка 1.1 от това споразумение се предвижда, че „Arrow [UK], от свое име и от името на всички сдружени или свързани образувания, се задължава за [срока на действие на споразумението Arrow UK] и на територията на Обединеното кралство да не произвежда, прехвърля, предлага да прехвърли, използва или, след втората дата на доставка, да внася или съхранява за прехвърляне или за други цели (1) [„]въпросния Циталопрам[“] или (2) всеки друг циталопрам, който според [H. Lundbeck] нарушава правата му върху [интелектуална] собственост, и за да позволи на [H. Lundbeck] да определи дали е налице нарушение, да предоставя на последното по време на [срока на действие на споразумението Arrow UK] достатъчно проби за анализ, поне един месец преди всяко производство, внос, продажба или предложение за продажба, които Arrow [UK] би заплашило да осъществи в очакване на окончателно неподлежащо на обжалване решение в [рамките на иска за установяване на нарушение Arrow]“;

– в точка 1.2 от това споразумение се отбелязва съгласието на Arrow UK ангажиментите му, предвидени в точка 1.1 от споразумението Arrow UK, да бъдат отразени в определение, чието приемане [H. Lundbeck] ще поиска от компетентната юрисдикция на Обединеното кралство;

– в точка 2.1 от споразумението се припомня, че [H. Lundbeck] ще предяви иска за установяване на нарушение Arrow при първа възможност и във всички положения не по-късно от 31 март 2002 г.;

– в точка 2.2 от споразумението се изтъква, че предвид посочените в точка 1.1 от споразумението Arrow UK ангажименти и факта, че Arrow UK няма да иска „cross-undertaking in damages“ (сума, която съгласно английското право [H. Lundbeck] трябвало да депозира пред юрисдикцията, ако поиска издаване на съдебно разпореждане във връзка с иска за установяване на нарушение Arrow), [H. Lundbeck] изплаща на Arrow UK 5 милиона лири стерлинги на четири транша, като [впоследствие] тази сума се увеличава с 450 000 GBP по силата на точка 2.1 от първото допълнение към споразумението Arrow UK и с 1,350 милиона лири стерлинги в приложение на точки 2.1 и 3 от второто допълнение към него;

– съгласно точка 2.3 от споразумението, в случай че в окончателно решение в рамките на иска за установяване на нарушение Arrow UK се установи, че Arrow UK не е нарушило правата върху интелектуална собственост на [H. Lundbeck], предвидената в точка 2.2 от споразумението сума ще представлява пълното обезщетение, което Arrow UK би могло да получи от [H. Lundbeck] за понесените от него загуби поради задълженията, произтичащи от точка 1.1 от споразумението Arrow UK;

– в точка 3.4 от споразумението се предвижда Arrow UK да достави на [H. Lundbeck] стоковата си наличност „от въпросния циталопрам“ на два етапа, първият от които, отнасящ се за около 3,975 млн. опаковани таблетки, трябва да се реализира най-късно до 6 февруари 2002 г., а вторият, отнасящ се за около 1,1 млн. таблетки в насипно състояние, най-късно до 15 февруари 2002 г.

36 Освен това следва да се уточни, че на 6 февруари 2002 г. по искане на [H. Lundbeck] е постановено определението, посочено в точка 1.2 от споразумението Arrow UK […].

37 Второто споразумение, отнасящо се до територията на Дания, е сключено на 3 юни 2002 г. между [H. Lundbeck] и Arrow Group (наричано по-нататък „датското споразумение Arrow“).

38 Датското споразумение Arrow е замислено със срок на действие от подписването му на 3 юни 2002 г. до 1 април 2003 г. или — в случай че е по-ранна — до датата на влизане в сила на съдебно решение по иска за установяване на нарушение Arrow. Тъй като подобно решение не е постановено, споразумението е в сила от 3 юни 2002 г. до 1 април 2003 г. […]

39 По отношение на съдържанието на датското споразумение Arrow следва да се отбележи, че:

– първо, трето, пето, шесто, седмо, осмо и девето съображение от неговия преамбюл по същество съответстват на първо, четвърто, шесто, седмо и осмо съображение от преамбюла Arrow UK, като се уточнява, че девето съображение от датския преамбюл Arrow се отнася до определението[, посочено в точка 1.2 от споразумението Arrow UK];

– в точка 1.1 от това споразумение е предвидено, че „Arrow [Group] приема да отмени и преустанови всякакви видове внос, изработване, производство, продажба или друго пускане в продажба на съдържащи циталопрам продукти, с които според [H. Lundbeck] се нарушават правата му върху интелектуална собственост на [датска] територия за срока на действие [на датското споразумение Arrow]“;

– съгласно точка 2.1 от споразумението, като компенсация за поетите от Arrow Group ангажименти [H. Lundbeck] му изплаща сумата от 500 000 USD (щатски долари);

– съгласно точка 2.2 от споразумението, в случай че в окончателно решение в рамките на иска за установяване на нарушение Arrow се установи, че Arrow Group не е нарушило правата върху интелектуална собственост на [H. Lundbeck], предвидената в точка 2.1 от споразумението сума ще представлява пълното обезщетение, което Arrow Group би могло да получи от [H. Lundbeck] за понесените от него загуби поради задълженията, произтичащи от точка 1.1 от датското споразумение Arrow;

– в точка 3.1 от споразумението се добавя, че [H. Lundbeck] купува стоковата наличност от циталопрам на Arrow Group, състояща се от около 1 млн. таблетки, на цена от 147 000 USD.

B — Споразумение с Alpharma

40 На 22 февруари 2002 г. [H. Lundbeck] подписва с Alpharma споразумение (наричано по-нататък „споразумението Alpharma“) за периода от тази дата до 30 юни 2003 г. […]

41 Преди сключването на споразумението, през януари 2002 г. Alpharma закупува от Alfred E. Tiefenbacher GmbH & Co. […] стокова наличност от таблетки с генеричен циталопрам, разработен от АФС циталопрам, произведени от индийското дружество Cipla посредством неговите процеси […], като поръчва от него и други.

42 Във връзка с преамбюла на споразумението Alpharma следва по-специално да се посочи, че:

– в първото съображение се припомня, че „[H. Lundbeck] е притежател на правата върху интелектуална собственост, включващи по-специално патенти за производството на АФС на „Циталопрам“ (изписан с главна буква „Ц“ в целия текст на споразумението), в това число патентите, посочени в приложение A“ към настоящото споразумение […];

– във второто съображение се посочва, че [H. Lundbeck] произвежда и продава съдържащи „Циталопрам“ фармацевтични продукти във всички държави членки, а също и в Норвегия и Швейцария, като всички тези страни са определени като „Територията“;

– в третото и четвъртото съображение се упоменава фактът, че Alpharma е произвело или закупило съдържащи „Циталопрам“ фармацевтични продукти на „Територията“, при това без съгласието на [H. Lundbeck];

– в петото и шестото съображение се посочва фактът, че продуктите на Alpharma са били подложени от [H. Lundbeck] на лабораторни тестове, резултатите от които са

му дали съществени основания да смята, че производствените методи, използвани за реализацията на тези продукти, нарушават правата му върху интелектуална собственост;

– в седмото съображение се припомня, че на 31 януари 2002 г. [H. Lundbeck] предявява иск пред юрисдикция на Обединеното кралство (наричан по-нататък „искът за установяване на нарушение срещу Alpharma“) с цел издаване на съдебно разпореждане, насочено „срещу продажбите на Alpharma на съдържащи Циталопрам продукти, поради нарушаване на правата върху интелектуална собственост на [H. Lundbeck]“;

– съгласно осмото съображение Alpharma признава, че констатациите на [H. Lundbeck] са верни, и се задължава да не пуска на пазара „такива продукти“;

– в деветото и десетото съображение се уточнява, че [H. Lundbeck]:

  – „се съгласява да изплати на Alpharma компенсация, за да избегне патентен спор“, изходът от който не би могъл да се предвиди с абсолютна сигурност и който би отнел много средства и време;

  – „с цел уреждане на спора се съгласява да изкупи от Alpharma всичката му стокова наличност от съдържащи Циталопрам продукти и да му изплати компенсация за тези продукти“.

43 По отношение на основната част от споразумението Alpharma следва по-специално да се отбележи, че:

– в точка 1.1 се посочва, че Alpharma и дъщерните му дружества „отменят, преустановяват и се въздържат от всякакъв внос, […] производство […] или продажба на съдържащи Циталопрам фармацевтични продукти на Територията […] за [релевантния период]“ и че [H. Lundbeck] оттегля иска за установяване на нарушение срещу Alpharma;

– в същата точка се уточнява, че тя не се прилага за есциталопрама;

– в точка 1.2 се предвижда, че „[в] случай на каквото и да е нарушение на установеното в [точка 1.1] задължение или по искане на [H. Lundbeck], Alpharma […] доброволно ще изпълни временно съдебно разпореждане, издадено от която и да е компетентна юрисдикция в която и да е страна от Територията“, и че по искане на [H. Lundbeck] такова съдебно разпореждане може да бъде издадено, без [H. Lundbeck] да предоставя гаранционен депозит;

– в точка 1.3 се уточнява, че като компенсация за предвидените в това споразумение задължения и с цел да се избегнат разноските и продължителността на спора, [H. Lundbeck] изплаща на Alpharma сумата от 12 милиона щатски долара — от които 11 млн. за съдържащите „Циталопрам“ продукти на Alpharma — на три транша от по 4 млн., които следва да се изплатят съответно на 31 март 2002 г., 31 декември 2002 г. и 30 юни 2003 г.;

– в точка 2.2 се посочва, че най-късно до 31 март 2002 г. Alpharma доставя на [H. Lundbeck] цялата стокова наличност от съдържащи „Циталопрам“ продукти, с която разполага към тази дата, а именно 9,4 милиона вече притежавани от него таблетки при сключването на споразумението Alpharma, и 16-те милиона поръчани от него таблетки.

44 В приложение A [към споразумението Alpharma] се съдържа списък от 28 заявления за права върху интелектуална собственост, подадени от [H. Lundbeck] преди подписването [на това споразумение], девет от които вече са уважени към въпросната дата. Тези права върху интелектуална собственост се отнасят до процесите за производство на АФС циталопрам, посочени в [патента] за кристализацията и [патента] за слоевата дестилация.

45 Освен това следва да се уточни, че на 2 май 2002 г. юрисдикция на Обединеното кралство постановява определение за постигане на съгласие, в което се предвижда, че производството по иска за нарушение срещу Alpharma се прекратява поради сключването на споразумение между [H. Lundbeck], и по-специално, Alpharma, съгласно което последното и неговите дъщерни дружества „отменят, преустановяват и се въздържат от всякакъв внос, […] производство […] или продажба в [държавите членки], Норвегия и Швейцария („Релевантните територии“) на фармацевтични продукти, съдържащи циталопрам, произведен чрез използването на процесите, за които се претендира в [патента за кристализацията и патента за слоевата дестилация, предоставени от органите на Обединеното кралство] или във всеки друг равнозначен патент, получен или искан в Релевантните територии до 30 юни 2002 г.“ […]

Г — Споразумение с Ranbaxy

46 На 16 юни 2002 г. [H. Lundbeck] подписва споразумение с Ranbaxy Laboratories (наричано по-нататък „споразумението Ranbaxy“) със срок на действие 360 дни. По силата на подписаното на 19 февруари 2003 г. допълнение (наричано по-нататък „допълнението Ranbaxy“) действието на това споразумение е продължено до 31 декември 2003 г. Общият му срок на действие съответно е от 16 юни 2002 г. до 31 декември 2003 г. […]

47 Съгласно преамбюла на споразумението Ranbaxy (наричан по-нататък „преамбюлът Ranbaxy“):

– Ranbaxy Laboratories е заявило в Индия два патента за процеси относно циталопрама и е произвело съдържащи циталопрам лекарствени продукти с намерение да ги пусне на пазара, по-специално в ЕИП (второ и трето съображение от преамбюла Ranbaxy, както и приложение A към споразумението Ranbaxy);

– [H. Lundbeck] подлага на лабораторни тестове този циталопрам, от които заключава, че използваните процеси нарушават патента за амида и този за йода [споменати в точка 19 от обжалваното съдебно решение], като последният [патент] още не е бил предоставен (вж. т. 19 [от обжалваното съдебно решение]), докато Ranbaxy Laboratories оспорва наличието на такива нарушения (пето, шесто, седмо и осмо съображение от преамбюла Ranbaxy);

– [H. Lundbeck] и Ranbaxy Laboratories постигат споразумение с цел да избегнат патентен спор, който би отнел много средства и време и изходът от който не би могъл да се предвиди с абсолютна сигурност (девето съображение от преамбюла).

48 В споразумението Ranbaxy по-специално се посочва следното:

– „[п]ри спазване на предвидените в [това споразумение] условия и плащания от страна на [H. Lundbeck], Ranbaxy Laboratories не претендира за никакви права относно [посоченото в преамбюла му] [з]аявление за [п]атент или относно който и да е използван от Ranbaxy Laboratories метод за производство и отменя, преустановява и се отказва от производството или продажбата на основани на тях фармацевтични продукти [по-специално в ЕИП] за срока на действие на това споразумение“ (т. 1.1 от споразумението Ranbaxy и т. 1.0 от допълнението Ranbaxy);

– „в случай на нарушение на предвидените в точка 1.1 задължения или при искане от [H. Lundbeck]“ Ranbaxy Laboratories и Ranbaxy (UK) се съгласяват да изпълнят издадените от компетентните национални юрисдикции временни съдебни разпореждания, без [H. Lundbeck] да трябва да предоставя какъвто и да е гаранционен депозит или да поема ангажимент, различен от произтичащите от това споразумение (т. 1.2 от споразумението Ranbaxy);

– предвид постигнатото между страните споразумение [H. Lundbeck] изплаща на Ranbaxy Laboratories сумата от 9,5 милиона [щатски] долара на разпределени в релевантния период траншове (т. 1.3 от споразумението Ranbaxy и т. 2.0 от допълнението Ranbaxy);

– [H. Lundbeck] продава на Ranbaxy Laboratories или на Ranbaxy (UK) таблетки циталопрам с отстъпка в размер на 40 % от цената на изхода на предприятието, за да ги продадат на пазара на Обединеното кралство (т. 1.3 и приложение Б към споразумението Ranbaxy);

– [H. Lundbeck] и Ranbaxy Laboratories се задължават да не предявяват съдебни искове едно срещу друго, основани на който и да е патент, посочен по-горе в самото споразумение (т. 1.4 от споразумението Ranbaxy).

IV — Предприети действия от Комисията във фармацевтичния сектор и административно производство

49 През октомври 2003 г. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (KFST, датски орган за защита на конкуренцията и потребителите) уведомява Комисията за съществуването на [спорните] споразумения.

50 Тъй като повечето от тях се отнасят до цялото ЕИП или, при всички положения, до други държави членки, различни от Кралство Дания, е договорено, че Комисията ще разгледа тяхната съвместимост с правото в областта на конкуренцията, а KFST няма да продължи разследването по този въпрос.

51 Между 2003 г. и 2006 г. Комисията извършва проверки по смисъла на член 20, параграф 4 от Регламент [№ 1/2003] в [H. Lundbeck] и други дружества с дейност във фармацевтичния сектор. Тя също така изпраща на [H. Lundbeck] и на едно друго дружество искания за предоставяне на информация по смисъла на член 18, параграф 2 от този регламент.

52 На 15 януари 2008 г. Комисията приема решението за започване на разследване във фармацевтичния сектор в съответствие с член 17 от Регламент № 1/2003 (преписка COMP/D2/39514). В член единствен от това решение се уточнява, че подлежащото на провеждане разследване ще засегне пускането на пазара на иновативни и генерични лекарствени продукти за хуманна употреба.

53 На 8 юли 2009 г. Комисията приема известие, имащо за цел обобщено представяне на доклада ѝ от разследването във фармацевтичния сектор. В техническо приложение към това известие е включен пълният текст на въпросния доклад от разследването под формата на работен документ на Комисията, който е на разположение единствено на английски език.

54 На 7 януари 2010 г. Комисията започва официалната процедура срещу [H. Lundbeck].

55 През 2010 г. и първата половина на 2011 г. Комисията изпраща искания за предоставяне на информация до [H. Lundbeck] и останалите дружества, които са били страни по спорните споразумения.

56 На 24 юли 2012 г. Комисията започва процедура срещу дружествата, които са били страни по спорните споразумения, и изпраща както на тях, така и на [H. Lundbeck] изложение на възраженията.

[…]

60 На 19 юни 2013 г. Комисията приема [спорното решение].

V — [Спорното] решение

61 В [спорното] решение Комисията приема, че спорните споразумения са представлявали ограничавания на конкуренцията с оглед на целта по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС и на член 53, параграф 1 от Споразумението за [Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 53, стр. 4)] (член 1, параграф 1 от [спорното] решение).

62 Двете сключени между Merck (GUK) и [H. Lundbeck] споразумения са считани за съставляващи единно продължено нарушение, обхващащо периода от 24 януари 2002 г. до 1 ноември 2003 г.

63 Както следва от съдържащото се в съображения 824 и 874 от [спорното] решение резюме, в това отношение Комисията се позовава по-специално на следните обстоятелства:

– към момента на сключване на споразуменията [H. Lundbeck] и Merck (GUK) са били най-малкото потенциални конкуренти в Обединеното кралство и ЕИП и

действителни конкуренти в Обединеното кралство преди второто продължаване на споразумението UK;

– по силата на тези споразумения [H. Lundbeck] е извършило значително прехвърляне на средства в полза на Merck (GUK);

– това прехвърляне на средства е било свързано с приемането от страна на Merck (GUK) на съдържащи се във въпросните споразумения ограничения за навлизането на пазара, по-специално с ангажимента му да не продава [произвежданата от Natco Pharma АФС циталопрам] или всеки друг генеричен циталопрам в Обединеното кралство и ЕИП за релевантния период на действие на споразуменията;

– това прехвърляне на средства е съответствало приблизително на печалбите, които Merck (GUK) е очаквало да реализира при успешно свое навлизане на пазара;

– [H. Lundbeck] е нямало да може да постигне такива ограничения въз основа на своите патенти върху производствени процеси, тъй като тежащите върху Merck (GUK) задължения по силата на тези споразумения са надхвърляли правата, предоставяни на притежателите на патенти върху производствени процеси;

– в споразуменията не е бил предвиден никакъв ангажимент от страна на [H. Lundbeck] за въздържане от предявяване на искове за установяване на нарушение срещу Merck (GUK) при евентуално навлизане на последното на пазара с генеричен циталопрам след изтичането на срока на действие на споразуменията.

64 Двете сключени между Arrow и [H. Lundbeck] споразумения са считани за съставляващи единно продължено нарушение, обхващащо периода от 24 януари 2002 г. до 20 октомври 2003 г.

65 Както е видно от съдържащите се в съображения 962 и 1013 от [спорното] решение резюмета, отнасящи се съответно до споразумението Arrow UK и до датското споразумение Arrow, Комисията се позовава по-специално на следните обстоятелства:

– към момента на сключване на тези споразумения [H. Lundbeck] и Arrow са били най-малкото потенциални конкуренти в Обединеното кралство и Дания;

– по силата на тези споразумения [H. Lundbeck] е извършило значително прехвърляне на средства в полза на Arrow;

– това прехвърляне на средства е било свързано с приемането от страна на Arrow на съдържащи се във въпросните споразумения ограничения за навлизането му на пазара на циталопрам в Обединеното кралство и Дания, по-специално с ангажимента на Arrow да не продава генеричен циталопрам, който [H. Lundbeck] е считало за нарушаващ неговите патенти, при това за съответните срокове на действие на споразуменията;

– това прехвърляне на средства по същество е съответствало на печалбите, които Arrow е можело да получи при успешно негово навлизане на пазара;

– [H. Lundbeck] е нямало да може да постигне такива ограничения чрез прилагането на новите си патенти, тъй като тежащите върху Arrow задължения по силата на тези споразумения са надхвърляли правата, предоставяни на притежателя на патенти върху производствени процеси;

– в споразуменията не е бил предвиден никакъв ангажимент от страна на [H. Lundbeck] за въздържане от предявяване на искове за установяване на нарушение срещу Arrow при евентуално навлизане на последното на пазара на Обединеното кралство или Дания с генеричен циталопрам след изтичането на срока на действие на някое от тези споразумения.

66 По отношение на споразумението Alpharma, както е видно от съдържащото се в съображение 1087 от [спорното] решение резюме, Комисията се позовава по-специално на следните обстоятелства:

– към момента на сключване на това споразумение [H. Lundbeck] и Alpharma са били най-малкото потенциални конкуренти в няколко страни от ЕИП;

– по силата на споразумението [H. Lundbeck] е извършило значително прехвърляне на средства в полза на Alpharma;

– това прехвърляне на средства е било свързано с приемането от страна на Alpharma на съдържащи се във въпросното споразумение ограничения за навлизането му на пазара, по-специално с ангажимента на Alpharma да не продава никакъв генеричен циталопрам в ЕИП по време на релевантния период;

– това прехвърляне на средства по същество е съответствало на печалбите, които Alpharma е можело да получи при успешно негово навлизане на пазара;

– [H. Lundbeck] е нямало да може да постигне такива ограничения чрез прилагането на [патента] за кристализацията и [на патента] за слоевата дестилация, тъй като тежащите върху Alpharma задължения по силата на това споразумение са надхвърляли правата, предоставяни на притежателя на патенти върху производствени процеси;

– в споразумението не е бил предвиден никакъв ангажимент от страна на [H. Lundbeck] за въздържане от предявяване на искове за установяване на нарушение срещу Alpharma при евентуално навлизане на последното на пазара с генеричен циталопрам след изтичането на срока на действие на споразумението.

67 По отношение на споразумението Ranbaxy, както е видно от съдържащото се в съображение 1174 от [спорното] решение резюме, Комисията се позовава по-специално на следните обстоятелства:

– към момента на сключване на това споразумение [H. Lundbeck] и Ranbaxy са били най-малкото потенциални конкуренти в ЕИП;

– по силата на това споразумение [H. Lundbeck] е извършило значително прехвърляне на средства в полза на Ranbaxy;

– това прехвърляне на средства е било свързано с приемането от страна на Ranbaxy на съдържащи се във въпросното споразумение ограничения за навлизането му на пазара, по-специално с ангажимента на Ranbaxy да не произвежда и да не продава свой циталопрам в ЕИП по време на релевантния период, било посредством собствените си дъщерни дружества или чрез трети лица;

– това прехвърляне на средства значително е надхвърляло печалбите, които Ranbaxy е можело да получи от продажбата на произведения от него дотогава генеричен циталопрам;

– [H. Lundbeck] е нямало да може да постигне такива ограничения въз основа на своите патенти върху производствени процеси, тъй като тежащите върху Ranbaxy задължения по силата на това споразумение са надхвърляли правата, предоставяни на притежателите на патенти върху производствени процеси;

– в споразумението не е бил предвиден никакъв ангажимент от страна на [H. Lundbeck] за въздържане от предявяване на искове за установяване на нарушение срещу Ranbaxy при евентуално навлизане на последното на пазара с негов генеричен циталопрам след изтичането на срока на действие на [посоченото] споразумение […].

68 Комисията налага и глоби на всички страни по спорните споразумения. За целта тя използва [Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г.]. По отношение на [H. Lundbeck] Комисията следва описаната в [Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г.] обща методология, основана на стойността на продажбите на засегнатия продукт, реализирани от всеки участник в картел (съображения 1316—1358 от [спорното] решение). За сметка на това, що се отнася до останалите страни по спорните споразумения, тоест [производителите на] генерични лекарствени продукти, тя прибягва до предвидената в точка 37 от посочените насоки възможност да се отклони от тази методология с оглед на особеностите на случая по отношение на тези страни (съображение 1359 от [спорното] решение).

69 Така, що се отнася до страните по спорните споразумения, различни от [H. Lundbeck], Комисията приема, че за да определи основния размер на глобата и за да осигури достатъчно възпиращ ефект на същата, следва да се вземе предвид стойността на сумите, които [H. Lundbeck] им е прехвърлило по силата на тези споразумения, при това без да се прави разграничение между нарушенията според тяхното естество или географски обхват или пък в зависимост от пазарните дялове на засегнатите предприятия — фактори, разгледани в [спорното] решение само за изчерпателност (съображение 1361 от [спорното] решение).

70 По отношение на [H. Lundbeck] Комисията за сметка на това прилага описаната в [Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г.] обща методология, като се основава на стойността на продажбите на засегнатия пазар. Тъй като продажбите на циталопрам на [H. Lundbeck] са намалели значително по време на срока на действие на спорните споразумения и последните не са обхващали една пълна счетоводна година, Комисията изчислява средна годишна стойност на продажбите. За целта тя най-напред изчислява средната месечна стойност на продажбите на циталопрам от [H. Lundbeck] за срока на действие на всяко от спорните споразумения, след което умножава тази стойност по дванадесет (съображение 1326 и бележка под линия 2215 от [спорното] решение).

71 Комисията освен това налага четири отделни глоби на [H. Lundbeck], тъй като шестте спорни споразумения са разглеждани като водещи до четири различни нарушения, доколкото двете споразумения между [H. Lundbeck] и Merck (GUK) са довели до извършването на единно продължено нарушение, също както и двете споразумения между [H. Lundbeck] и Arrow. За да не се стигне до несъразмерна глоба, Комисията все пак прилага корекционен коефициент за намаляване с оглед на обстоятелствата по случая, който коефициент е основан на метод, отразяващ географските и времевите припокривания между отделните нарушения (съображение 1329 от [спорното] решение). Този метод води до намаляване в размер на 15 % за всяко нарушение, при което са установени припокривания (бележка под линия 2218 от [спорното] решение).

72 С оглед на тежестта на установените нарушения — които Комисията квалифицира като „тежки“, тъй като [спорните споразумения] са съдържали изключване от пазара — големия пазарен дял на [H. Lundbeck] при свързаните с тези нарушения продукти, твърде широкия географски обхват на спорните споразумения и факта, че всички тези споразумения са били приведени в изпълнение, Комисията приема, че делът от стойността на продажбите, който следва да се приложи, трябва да се определи на 11 % за нарушенията с географски обхват в цялото ЕИП и на 10 % за останалите (съображения 1331 и 1332 от [спорното] решение).

73 Комисията прилага коефициент за умножение върху този размер, за да се отчете продължителността на нарушенията (съображения 1334—1337 от [спорното] решение), и допълнителен размер от 10 % за първото извършено нарушение, а именно относно сключените с Arrow споразумения, в приложение на точка 25 от [Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г.], с цел да гарантира, че наложените на [H. Lundbeck и Lundbeck Ltd] глоби имат достатъчно възпиращ ефект (съображение 1340 от [спорното] решение).

74 Предвид общата продължителност на разследването Комисията все пак предоставя намаляване в размер на 10 % от размера на глобите, наложени на всички адресати на [спорното] решение (съображения 1349 и 1380 от [спорното] решение).

75 Въз основа на тези съображения и предвид факта че споразумението GUK за Обединеното кралство е подписано от Lundbeck Ltd, Комисията налага обща глоба в размер на 93 766 000 EUR на [H. Lundbeck], от които 5 306 000 EUR солидарно с Lundbeck Ltd, формирана както следва (съображения 1238, 1358 и член 2 от [спорното] решение):

– 19 893 000 EUR за споразуменията, сключени с Merck (GUK), от които 5 306 000 EUR солидарно с Lundbeck Ltd;

– 12 951 000 EUR за споразуменията, сключени с Arrow;

– 31 968 000 EUR за споразумението, сключено с Alpharma;

– 28 954 000 EUR за споразумението, сключено с Ranbaxy“.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

7 На 30 август 2013 г. H. Lundbeck и Lundbeck Ltd (наричани по-нататък заедно „Lundbeck“) подават в секретариата на Общия съд жалба, с която искат частична отмяна на спорното решение и намаляване на размера на наложените им от Комисията глоби.

8 В подкрепа на жалбата си Lundbeck изтъква десет основания, като в рамките на настоящото производство по обжалване се оспорват само констатациите, че не са налице първото, второто, третото, четвъртото, петото, шестото, деветото и десетото основание. По първото основание Lundbeck оспорва извода в спорното решение, че то и производителите на генерични лекарствени продукти са били най-малкото потенциални конкуренти към момента на сключване на спорните споразумения. Второто, третото, четвъртото, петото и шестото основание по същество са за нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС поради квалифицирането от Комисията на спорните споразумения като „ограничение на конкуренцията с оглед на целта“. По деветото и десетото основание Lundbeck оспорва при условията на евентуалност решението да му бъдат наложени глоби, а при условията на евентуалност спрямо предходното — изчисляването на размера на тези глоби.

9 С обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля жалбата в нейната цялост.

Производството пред Съда

10 На 18 ноември 2016 г. Lundbeck подава в секретариата на Съда жалбата по настоящото производство.

11 С молба, подадена в секретариата на Съда на 24 ноември 2016 г., Lundbeck иска Съдът да допусне по отношение на European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (Европейска федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации, ЕФФИА) — встъпила в първоинстанционното производство страна, поверително третиране на поверителния вариант на спорното решение като допуснатото от Общия съд за същото решение в рамките на дело T-472/13 (Lundbeck/Комисия). С определение от 13 декември 2016 г., Lundbeck/Комисия (C-591/16 P, непубликувано, EU:C:2016:967), председателят на Съда уважава тази молба. Така на ЕФФИА е връчен само неповерителен вариант на спорното решение.

12 На 10 март 2017 г. Обединеното кралство подава в секретариата на Съда молба за встъпване в настоящото производство по обжалване в подкрепа на исканията на Комисията. С определение от 5 юли 2017 г., Lundbeck/Комисия (C-591/16 P, непубликувано, EU:C:2017:532), председателят на Съда уважава тази молба. По искане на Lundbeck обаче председателят на Съда допуска поверително третиране по отношение на тази държава членка на поверителния вариант на спорното решение, поради което ѝ е връчен само неповерителен вариант на това решение.

13 Вследствие на подаденото от Lundbeck на 17 март 2017 г. искане председателят на Съда му разрешава да представи реплика.

14 На 16 май 2017 г. Комисията подава в секретариата на Съда молба за удължаване на срока за представяне на писмена дуплика. С акт от 17 май 2017 г. председателят на Съда уважава тази молба.

15 На 24 юли 2017 г. Обединеното кралство подава в секретариата на Съда молба за удължаване на срока за представяне на изявление при встъпване. С акт от 26 юли 2017 г. председателят на Съда уважава тази молба.

16 На 28 юли 2017 г. Обединеното кралство подава в секретариата на Съда молби за встъпване в подкрепа на исканията на Комисията и по дела C-586/16 P (Sun Pharmaceutical Industries и Ranbaxy (UK)/Комисия), C-588/16 P (Generics (UK)/Комисия), C-601/16 P (Arrow Group и Arrow Generics/Комисия), C-611/16 P (Xellia Pharmaceuticals и Alpharma/Комисия) и C-614/16 P (Merck/Комисия), споменати в точка 5 от настоящото съдебно решение. С определения от 25 октомври 2017 г., Sun Pharmaceutical Industries и Ranbaxy (UK)/Комисия (C-586/16 P, непубликувано, EU:C:2017:831), от 25 октомври 2017 г., Generics (UK)/Комисия (C-588/16 P, непубликувано, EU:C:2017:829), от 25 октомври 2017 г., Arrow Group и Arrow Generics/Комисия (C-601/16 P, непубликувано, EU:C:2017:826), от 25 октомври 2017 г., Xellia Pharmaceuticals и Alpharma/Комисия (C-611/16 P, непубликувано, EU:C:2017:825), и от 25 октомври 2017 г., Merck/Комисия (C-614/16 P, непубликувано, EU:C:2017:828), председателят на Съда уважава тези молби. При все това с оглед по-специално на определение на председателя на Съда от 5 юли 2017 г., Lundbeck/Комисия (C-591/16 P, непубликувано, EU:C:2017:532), последният постановява поверително третиране по отношение на тази държава членка и във всички посочени дела в частност на поверителния вариант на спорното решение, като на Обединеното кралство е връчен само неповерителен вариант на последното.

17 След представянето на писмените дуплики на ЕФФИА и на Комисията, както и на писмения отговор на Lundbeck, ЕФФИА и Комисията по представеното от Обединеното кралство изявление при встъпване, писмената фаза на производството по настоящото дело приключва на 13 ноември 2017 г.

18 На 27 ноември 2018 г. Съдът решава да разпредели настоящото дело на четвърти състав, който трябва да се произнесе след провеждане на общо съдебно заседание за изслушване на устните състезания по настоящото дело и дела C-586/16 P (Sun Pharmaceutical Industries и Ranbaxy (UK)/Комисия), C-588/16 P (Generics (UK)/Комисия), C-601/16 P (Arrow Group и Arrow Generics/Комисия), C-611/16 P (Xellia Pharmaceuticals и Alpharma/Комисия) и C-614/16 P (Merck/Комисия), както и след представянето на заключение.

19 На основание член 61, параграф 2 от процедурния си правилник на 29 ноември 2018 г. Съдът отправя до страните по настоящото дело поредица от писмени въпроси, на които те да отговорят устно в съдебното заседание, както и неокончателен план за съдебното заседание, в който се описва подробно как точно ще протече то. След като страните по делото представят становища, на 22 януари 2019 г. им е изпратен окончателен план за съдебното заседание за изслушване на устните състезания.

20 Общото съдебно заседание за изслушване на устните състезания по настоящото дело и по делата, посочени в точка 18 от настоящото съдебно решение, е проведено на 24 януари 2019 г.

21 На основание член 62 от Процедурния правилник на 6 февруари 2020 г. генералният адвокат отправя до страните по настоящото дело въпрос, на който да отговорят писмено (наричан по-нататък „изискващият писмен отговор въпрос от 6 февруари 2020 г.“), с който ги приканва да изразят становище по евентуалното отражение на решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др. (C-307/18, EU:C:2020:52), върху повдигнатите в настоящото дело

основания, отнасящи се до наличието на потенциална конкуренция между Lundbeck и производителите на генерични лекарствени продукти, както и до квалифицирането на споразуменията, сключени между Lundbeck и последните, като „ограничения с оглед на целта“. Отговорите на този въпрос постъпват в Съда на 6 март 2020 г.

Искания на страните пред Съда

22 С жалбата си Lundbeck моли Съда:

– да отмени изцяло или частично обжалваното съдебно решение,

– да отмени спорното решение в частта, която се отнася до него, или, при условията на евентуалност, да отмени наложените му с това решение глоби, или, при условията на евентуалност спрямо предходното искане, съществено да намали размера на тези глоби,

– да осъди Комисията да заплати съдебните и други разноски, направени от Lundbeck в производството по обжалване и в производството пред Общия съд,

– ако е необходимо, да върне делото на Общия съд за произнасяне с оглед на постановеното от Съда решение, и

– да постанови всички мерки, които намира за подходящи.

23 Комисията моли Съда:

– да отхвърли изцяло жалбата и

– да осъди Lundbeck да заплати съдебните разноски.

24 ЕФФИА моли Съда:

– да уважи изцяло или частично жалбата,

– ако е необходимо, да върне делото на Общия съд за произнасяне с оглед на постановеното от Съда решение, и

– да осъди Комисията да заплати разноските, направени от нея в производството по обжалване и в производството пред Общия съд.

25 Обединеното кралство моли Съда да отхвърли жалбата в нейната цялост.

По жалбата пред Съда

26 В подкрепа на жалбата си пред Съда Lundbeck изтъква шест основания.

27 По първото основание Lundbeck упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел дадената от Комисията квалификация на спорните споразумения като „ограничение на конкуренцията с оглед на целта“, макар те да попадат в приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси.

28 По второто основание Lundbeck упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото, като не е приложил подходящия правен критерий, за да определи дали пет от шестте спорни споразумения — а именно споразумението GUK за ЕИП, споразумението Arrow UK, датското споразумение Arrow, споразумението Alpharma и споразумението Ranbaxy — съдържат ограничения, които са извън приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, предвид липсата на доказателства за съгласувана воля на съдоговорителите по тези споразумения.

29 По третото основание Lundbeck поддържа, че дори и да е правилен от правна гледна точка изводът на Общия съд, че поне пет от шестте спорни споразумения са извън приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, Общият съд все пак е заключил неправилно, че тези споразумения съставляват ограничения на конкуренцията с оглед на целта.

30 По четвъртото основание Lundbeck твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, явна грешка в преценката на доказателствата и непоследователност, като е потвърдил констатацията на Комисията, че Lundbeck и производителите на генерични лекарствени продукти са били реални или потенциални конкуренти към момента на сключване на спорните споразумения, независимо от въпроса дали продуктите на производителите на генерични лекарствени продукти нарушават новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси.

31 По петото основание Lundbeck упреква Общия съд, че неправилно е потвърдил глобите, които му е наложила Комисията.

32 По шестото основание Lundbeck изтъква при условията на евентуалност, че изводът на Общия съд, че Комисията е използвала правилен метод за изчисляване на глобите, които е наложила на Lundbeck, е неправилен от правна гледна точка и не е подкрепен с достатъчно мотиви.

33 Най-напред следва да се разгледа четвъртото основание, след това първото, второто и третото основание, взети заедно, а накрая последователно петото и шестото основание.

По четвъртото основание

По релевантните точки от обжалваното съдебно решение

34 По изложеното от него пред Общия съд първо основание за отмяна Lundbeck изтъква, че Комисията е допуснала редица грешки при прилагане на правото и грешки в преценката, като е приела, че сключилите спорните споразумения производители на генерични лекарствени продукти са били най-малкото потенциални конкуренти на Lundbeck към момента на сключването на тези споразумения.

35 Това основание се състои от девет части, като Общият съд приема, че то не е налице във всички тях.

36 На първо място, що се отнася до части от първа до пета от първото основание, в точки 117—133 и в точки 157—167 от обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля доводите на Lundbeck, че съответно, от една страна, пускането в продажба на генерични

лекарствени продукти, с които се нарушават правата на интелектуална собственост на трети лица, не е израз на потенциална конкуренция по член 101 ДФЕС, и от друга страна, оспорването на валиден патент не представлява реална и конкретна възможност за навлизане на пазара.

37 Общият съд отбелязва, че констатацията за потенциална конкуренция между Lundbeck и производителите на генерични лекарствени продукти е обоснована, тъй като последните са разполагали с реални и конкретни възможности, както и с капацитет за навлизане на пазара с оглед на различните обстоятелства, взети предвид от Комисията, и решението на Lundbeck да плати значителни суми на тези производители, за да ги задържи извън пазара през срока на действие на спорните споразумения.

38 В това отношение той приема по-специално, съответно в точки 124 и 195 от обжалваното съдебно решение, че Комисията не е допуснала грешка, като е приела, че новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси не са непременно непреодолими пречки за производителите на генерични лекарствени продукти и че всеки един от тези производители е разполагал или е можел да разполага в достатъчно кратък срок с генеричен вариант на циталопрама, основан на процеси, за които не е доказано, че нарушават който и да е патент на Lundbeck към момента на сключване на спорните споразумения. В точка 171 от това решение той приема също че потенциалната конкуренция включва по-специално дейностите на производителите на генерични лекарствени продукти с цел получаване на разрешенията за търговия (РТ), необходими за подготовката на навлизането им на пазара.

39 При преценката на доказателствата Общият съд по-специално взема предвид в точки 126 и 254 от обжалваното съдебно решение факта, че Lundbeck е знаело, че патентът за кристализацията по същество е слаб и може да бъде обявен за недействителен, като същевременно в точки 142 и 147 от това съдебно решение отхвърля твърдението, че констатацията за наличие на потенциална конкуренция между производителите на генерични лекарствени продукти и Lundbeck се основава главно на субективни преценки.

40 В точки 134—148 от посоченото съдебно решение Общият съд също така взема предвид доказателства от последващ спрямо спорните споразумения период и в точка 254 от същото решение взема предвид доказателства, удостоверяващи, че някои производители на генерични лекарствени продукти и самото Lundbeck са имали съмнения относно действителността на патента за кристализацията към момента на сключване на посочените споразумения. За сметка на това в точка 145 от обжалваното съдебно решение той отказва да приеме за определящ — за целите на преценката дали е налице потенциална конкуренция между Lundbeck и производителите на генерични лекарствени продукти към момента на сключване на посочените споразумения — факта по-специално че ЕПВ е потвърдило този патент във всичките му релевантни аспекти през 2009 г.

41 На второ място, при анализа на части от шеста до девета от първото основание за отмяна Общият съд преценява за всяко от спорните споразумения дали представените от Комисията доказателства действително удостоверяват наличието на потенциална конкуренция между всеки от производителите на генерични лекарствени продукти и Lundbeck, като заключава по-конкретно в точка 181 от обжалваното съдебно решение, че изводът, до който стига Комисията, се основава на съвкупност от фактори, отчитащи специфичното положение на всеки от тези производители към момента на сключване на спорните споразумения, както и особеностите на фармацевтичния сектор.

Доводи на страните

42 По четвъртото основание, състоящо се от седем части, Lundbeck твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, явна грешка в преценката на доказателствата и непоследователност, като е потвърдил констатацията на Комисията, че Lundbeck и производителите на генерични лекарствени продукти са били най-малкото потенциални конкуренти.

43 В рамките на първата част от това основание Lundbeck поддържа, че проверявайки само дали производителите на генерични лекарствени продукти са можели физически да навлязат на пазара, Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като не е отчел наличието на законови пречки, а именно притежаваните от Lundbeck нови патенти върху производствени процеси, които възпрепятстват тези производители законно да навлязат на пазара, както потвърждава точка 29 от Насоките относно споразуменията за трансфер на технологии от 2014 г. Lundbeck обаче смята, като в това отношение е подкрепено от ЕФФИА, че когато съществуват изключителни права като патентите, констатацията за наличие на потенциална конкуренция на даден пазар изисква Комисията да провери дали при липсата на разглежданото от нея споразумение дадено предприятие би имало реални и конкретни възможности да навлезе законно на посочения пазар и да се конкурира на него с установените предприятия. При това положение Общият съд неминуемо разпределил неправилно доказателствената тежест и следователно допуснал грешка при прилагане на правото, като приел в точка 195 от обжалваното съдебно решение, че Комисията не е длъжна да докаже, че използваните от производителите на генерични лекарствени продукти процеси не нарушават новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси. Също така Общият съд неминуемо нарушил презумпцията за действителност на тези нови патенти и следователно допуснал грешка при прилагане на правото, като приел в точки 115—132 и 149—167 от обжалваното съдебно решение, че макар производителите на генерични лекарствени продукти да са разполагали само с циталопрам, защитен с новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, те все пак са били негови потенциални конкуренти поради възможността им да оспорят тези патенти.

44 В рамките на втората част от четвъртото основание Lundbeck твърди, че констатацията на Общия съд в точка 145 от обжалваното съдебно решение, че самото то има съмнения относно действителността на патента за кристализацията, се основава на „явна грешка в преценката на доказателствата“, тъй като се базира само на два документа от 22 ноември 2002 г. и 29 септември 2003 г., които са от последващ спрямо спорните споразумения период, а това било в противоречие с посоченото в точка 141 от обжалваното съдебно решение, а именно че доказателствата от последващ спрямо сключването на тези споразумения период не може да имат решаващо значение при проверката за наличие на потенциална конкуренция. Освен това в точка 254 от обжалваното съдебно решение Общият съд разместил тежестта на доказване в ущърб на Lundbeck, изисквайки от него да представи доказателства, от които да стане ясно защо преценката му относно вероятността патентът за кристализацията да бъде обявен за недействителен е била различна преди сключването на посочените споразумения.

45 В рамките на третата част от четвъртото основание Lundbeck поддържа, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точки 134—148 от обжалваното съдебно решение, че доказателствата от последващ спрямо спорните споразумения период,

макар да са обективни, не могат да имат решаващо значение при проверката за наличие на потенциална конкуренция между Lundbeck и всеки от производителите на генерични лекарствени продукти.

46 В рамките на части от четвърта до седма от четвъртото основание Lundbeck твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е заключил в точки 225, 230, 255, 270, 286 и 330 от обжалваното съдебно решение, че Merck (GUK) е било най-малкото потенциален конкурент на Lundbeck в Обединеното кралство и в другите страни от ЕИП, че Arrow е било потенциален конкурент на Lundbeck в Обединеното кралство и в Дания, и на последно място, че Alpharma и Ranbaxy са били потенциални конкуренти на Lundbeck в ЕИП, по-специално тъй като тези производители на генерични лекарствени продукти не са разполагали към момента на сключване на спорните споразумения с РТ или с равностойно разрешение за пускане на пазара на генеричния им лекарствен продукт на територията на съответните държави. Освен това, що се отнася до Arrow и Alpharma, към тази грешка при прилагане на правото се добавяло и явно неотчитане на доказателствата.

47 Комисията твърди, че четвъртото основание е недопустимо и във всички случаи не е налице.

Съображения на Съда

48 Като начало следва да се припомни, че съгласно член 256, параграф 1, втора алинея ДФЕС и член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз обжалването пред Съда се ограничава само до правни въпроси. Общият съд единствен е компетентен да установява и преценява относимите факти, както и да преценява доказателствата. Следователно преценката на фактите и на доказателствата, освен в случай на тяхното изопачаване, не е правен въпрос, който в това си качество да подлежи на контрол от Съда в рамките на производство по обжалване.

49 Следва да се отбележи обаче, че с изложените от Lundbeck в рамките на втората част от настоящото основание доводи, че Общият съд е допуснал явна грешка в преценката, като е констатирал, че то има съмнения относно действителността на новите си патенти върху производствени процеси, както и с изложените в рамките на части от четвърта до седма от същото основание доводи, че Общият съд не се е съобразил с доказателствата, като е заключил, че Merck (GUK) е било най-малкото потенциален конкурент на Lundbeck и че Arrow, Alpharma и Ranbaxy са били потенциални конкуренти на Lundbeck на съответните територии, се цели да се оспорят направените от Общия съд констатации относно или преценка на фактите и доказателствата, без Lundbeck да твърди, нито на по-силно основание да доказва каквото и да било изопачаване на тези факти и доказателства.

50 Следователно посочените доводи, изложени в рамките на втората част и на части от четвърта до седма от четвъртото основание, са недопустими.

51 За сметка на това, противно на поддържаното от Комисията, в останалите части от настоящото основание, както и във втората част и в части от четвърта до седма в останалите им аспекти се повдигат правни въпроси, подлежащи на контрол от Съда в рамките на производство по обжалване.

52 В това отношение следва да се припомни, че за да попадне в обхвата на принципната забрана по член 101, параграф 1 ДФЕС, поведението на предприятия трябва не само да разкрива наличието на тайно споразумение между тях — а именно споразумение между предприятия, решение на сдружения на предприятия или съгласувана практика — но и това тайно споразумение трябва да засяга неблагоприятно и в значителна степен конкуренцията във вътрешния пазар (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 31).

53 Последното изискване предполага — що се отнася до споразумения за хоризонтално сътрудничество, сключени между предприятия, които извършват дейност на едно и също равнище от веригата на производство или дистрибуция — това тайно споразумение да се осъществява между предприятия, които са в конкуренция помежду си, ако не настояща, то поне потенциална (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 32).

54 За да се прецени дали предприятие, което не присъства на даден пазар, е в потенциална конкуренция с едно или няколко други предприятия, които вече присъстват на този пазар, следва да се определи дали са налице реални и конкретни възможности това предприятие да навлезе на посочения пазар и да се конкурира с предприятието или предприятията, които вече присъстват на този пазар (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 36 и цитираната съдебна практика).

55 Когато става дума за споразумения като спорните, които водят до временно задържане на няколко предприятия извън пазара, следва да се определи — с оглед на структурата на пазара, както и на икономическия и правния контекст, при които той функционира — дали, ако ги нямаше тези споразумения, щяха да съществуват реални и конкретни възможности предприятията да получат достъп до посочения пазар и да конкурират установените на него предприятия (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 37 и 39).

56 Що се отнася по-специално до такива споразумения, сключени в контекста на отварянето на пазара на лекарствен продукт, съдържащ активна съставка, която наскоро е станала достъпна за свободно използване, за производителите на генерични лекарствени продукти, следва да се определи, като се вземат надлежно предвид специфичните за сектора на лекарствените продукти регулаторни ограничения, както и правата върху интелектуалната собственост, и в частност патентите, притежавани от производителите на оригинални лекарствени продукти, отнасящи се до един или повече процеси за производство на активна съставка, станала достъпна за свободно използване (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 40 и 41), дали производителят на генерични лекарствени продукти действително е твърдо решен и има собствен капацитет да навлезе на пазара и пред навлизането му на пазара не са налице непреодолими пречки (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 58).

57 За тази цел следва да се определи, първо, дали към датата на сключване на такива споразумения посоченият производител е предприел достатъчно подготвителни стъпки, които му позволяват да навлезе на съответния пазар в такъв срок, че да бъде оказан конкурентен натиск върху производителя на оригинални лекарствени продукти. Второ, трябва да се провери дали пред навлизането на пазара на такъв производител на генерични лекарствени продукти не са налице непреодолими пречки (вж. в този смисъл

решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 43 и 45). Освен това може да има допълнителни обстоятелства в подкрепа на констатацията за наличие на потенциална конкуренция между производител на генерични лекарствени продукти и производител на оригинални лекарствени продукти, като например сключването на споразумение между тях, при положение че първият не присъства на съответния пазар (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 54—56).

58 Що се отнася по-специално до преценката дали на съответния пазар има непреодолими пречки пред навлизането, Съдът посочва, че наличието на патент, който закриля производствен процес за активна съставка, станала достъпна за свободно използване, не може само по себе си да се разглежда като такава непреодолима пречка, независимо от презумпцията за действителност на този патент, тъй като за целите на прилагането на членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС тя по никакъв начин не дава информация за изхода от евентуален спор относно действителността на патента (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 46—51).

59 Следователно наличието на такъв патент не може само по себе си да бъде пречка за квалифицирането на производител на генерични лекарствени продукти като „потенциален конкурент“ на производителя на съответния оригинален лекарствен продукт, ако първият реално има твърдо намерение и собствен капацитет да навлезе на пазара и чрез своите действия показва готовността си да оспори действителността на патента и да поеме риска при навлизането си на пазара срещу него да бъде предявен иск за установяване на нарушение от притежателя на патента (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 46).

60 Освен това Съдът уточнява също, че не е задача на съответния орган за защита на конкуренцията да проверява силата на разглеждания патент или вероятността спорът между неговия притежател и производител на генерични лекарствени продукти да доведе до констатацията, че патентът е действителен и е нарушен (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 50).

61 От това следва, че в случая и противно на поддържаното от Lundbeck, Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, и по-конкретно не е нарушил нито презумпцията за действителност в частност на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, нито правилата, приложими за тежестта за доказване на практиките по член 101 ДФЕС, като е постановил — както личи по същество от точки 117—132, 157—167 и 195 от обжалваното съдебно решение — че не е задача на Комисията положително да докаже, че циталопрамът, който производителите на генерични лекарствени продукти възнамеряват да пускат в продажба, не нарушава новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси и че притежаването на такива патенти от Lundbeck не е пречка да се констатира, че е налице потенциална конкуренция между него и посочените производители.

62 Всъщност, като е взел надлежно предвид в точки 117, 119 и 129 от обжалваното съдебно решение основните характеристики на патентите и на присъщите за съответния пазар конкурентни отношения, както и положението в случая, в който, от една страна, е изтекъл срокът на първоначалните патенти на Lundbeck, отнасящи се едновременно до АФС циталопрам и до производствените процеси на алкилиране и цианиране, и от друга, е имало други процеси, позволяващи производството на генеричен циталопрам, за които не е

доказано, че нарушават други патенти на Lundbeck, Общият съд е заключил в точка 124 от посоченото решение, че Комисията не е допуснала грешка, като е приела, че новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси не са непременно непреодолими пречки за производителите на генерични лекарствени продукти, които едновременно са искали да навлязат на пазара на циталопрам и са били готови да го направят и вече са направили значителни инвестиции за тази цел към момента на сключване на спорните споразумения.

63 Освен това в точка 159 от същото решение Общият съд правилно отбелязва, че наличието на потенциална конкуренция не изисква да се доказва, че производителите на генерични лекарствени продукти със сигурност са щели да навлязат на пазара и че подобно навлизане е щяло неминуемо да се увенчае с успех, а само че те са разполагали с реални и конкретни възможности за целта, като обратното би означавало да се отрече всяко разграничение между реална и потенциална конкуренция.

64 Също така Насоките относно споразуменията за трансфер на технологии от 2014 г., и по-специално точка 29 от тях, не оборват извода, че Общият съд не е допуснал грешка, както е приел, че производителите на генерични лекарствени продукти са били в потенциална конкуренция с Lundbeck. Всъщност, от една страна, тази точка се прилага само за споразуменията за трансфер на технологии, а спорните споразумения не спадат към тях. От друга страна, видно от посочената точка, констатацията на Комисията за липсата на конкурентни отношения между предприятия, които се намират в позиция на блокиране, произтичаща от изключително право върху технология, важи само „по принцип“ и поради това търпи изключения, както впрочем се посочва в същата точка, в която става въпрос за положения, в които „няма да е сигурно дали конкретно право върху технология е валидно или нарушено“.

65 Ето защо следва да се приеме, че четвъртото основание не е налице в първата му част.

66 Колкото до доказателствата, които могат да бъдат взети предвид, за да се установи наличието най-малкото на потенциална конкуренция между Lundbeck и производителите на генерични лекарствени продукти, в точка 57 от настоящото решение вече бе припомнено, че що се отнася до споразумения като спорните, наличието на потенциална конкуренция между производител на оригинални лекарствени продукти и производител на генерични лекарствени продукти трябва да се преценява към датата на сключване на споразумението за доброволно уреждане на съществуващия между тях спор относно патентите върху производствени процеси (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 43), като се има предвид, че посоченото споразумение се сключва в момент, в който нито една от страните по него не е сигурна дали патентът на производителя на оригинални лекарствени продукти върху производствен процес е действителен и дали генеричният лекарствен продукт, който производителят на този продукт възнамерява да пусне на пазара, нарушава патента (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 52).

67 От това следва, че в съответствие с доминиращия в правото на Съюза принцип на свободата при събирането на доказателства (решение от 27 април 2017 г., FSL и др./Комисия, C-469/15 P, EU:C:2017:308, т. 38 и цитираната съдебна практика) всяко доказателство от предходен спрямо сключването на съответното споразумение период, от този период и дори от последващ период може да бъде взето предвид, стига да е годно да удостовери

наличието или липсата на конкурентни отношения между съответните предприятия към момента на сключване на това споразумение, както по същество отбелязва Общият съд в точка 141 от обжалваното съдебно решение.

68 За сметка на това и както отбелязва генералният адвокат в точки 90 и 91 от заключението си, такива доказателства относно настъпили след сключването на посоченото споразумение събития, и особено тези относно последващия изход от спора, поради който е сключено същото споразумение, не може да бъдат взети предвид, за да се прецени дали към момента на сключване на споразумението между страните по него е имало потенциална конкуренция и при необходимост да се обезсили a posteriori заключението за наличие на такава конкуренция.

69 Всъщност такива обстоятелства, които не са били известни на страните към датата на сключване на съответното споразумение, не може да са повлияли на поведението им на пазара и поради това не може да удостоверят наличието или липсата на конкурентни отношения между съответните предприятия към момента на сключване на това споразумение.

70 Следователно Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, нито е разместил тежестта на доказване, като в точки 141 и 254 от обжалваното съдебно решение е приел, че може да бъдат взети предвид доказателства от последващ спрямо сключването на спорните споразумения период, в случая документи, отразяващи виждането, което са имали страните по тези споразумения относно силата на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси към момента на сключването на тези споразумения, доколкото позволяват да се установи каква е била позицията на страните по посочените споразумения към момента на сключването им.

71 Също така Общият съд не е бил непоследователен, като едновременно е приел в точки 141 и 254 от обжалваното съдебно решение тези доказателства от последващ спрямо сключването на спорните споразумения период и в точки 136 и 143—146 от това решение е отказал да вземе предвид други представени от Lundbeck доказателства, които също са от последващ спрямо сключването на тези споразумения период, а именно основно потвърждаването от отделението по жалбите на ЕПВ и от Патентното ведомство на Нидерландия на действителността на патента за кристализацията във всичките му релевантни аспекти през 2009 г., както и „издаването на временни съдебни разпореждания или постановяването под други форми на временни мерки“ в полза на Lundbeck в над 50 % от производствата, започнати от него през 2002—2003 г.

72 Всъщност, докато първите доказателства могат да допринесат за установяване на позицията на страните по спорните споразумения към момента на сключването им, както бе припомнено в точка 70 от настоящото решение, вторите доказателства, отнасящи се до събития, които са настъпили след сключването на тези споразумения и следователно не са били известни на страните по тях, не са можели да повлияят на тяхното поведение на пазара, а поради това и да удостоверят наличието или липсата на конкурентни отношения между съответните предприятия към момента на сключването на споразуменията, както по същество отбелязва Общият съд в точки 145 и 146 от обжалваното съдебно решение.

73 Освен това Lundbeck упреква Общия съд, че е направил извод за наличието на потенциална конкуренция между него и производителите на генерични лекарствени продукти въз основа на субективни доказателства, взети предвид в точки 126 и 254 от обжалваното съдебно решение.

74 В това отношение следва да се отбележи, че макар наличието на потенциална конкуренция между две предприятия, извършващи дейност на едно и също равнище в производствената верига, да трябва да се преценява с оглед на припомнените в точка 57 от настоящото решение обективни обстоятелства, в негова подкрепа все пак може да има и допълнителни обстоятелства (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 54), включително такива от субективен характер (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 42), доколкото те не са от решаващо значение за извършената преценка.

75 От това следва, че възможността да се вземат предвид обстоятелства от субективен характер, за да се установи наличието на потенциална конкуренция между две или повече предприятия, не може да бъде изключена, стига това наличие да не бъде установено единствено или главно въз основа на такива обстоятелства.

76 Това важи особено за начина, по който производителят на оригинални лекарствени продукти възприема риска за търговските си интереси от съответния производител на генерични лекарствени продукти; това възприятие е от значение за преценката дали е налице потенциална конкуренция, тъй като обуславя поведението на производителя на оригинални лекарствени продукти на пазара (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 42 и 57).

77 Както следва обаче от точки 142 и 147 от обжалваното съдебно решение, за които ни най-малко не се твърди и на по-силно основание не се доказва, че се основават на изопачаване на фактите или доказателствата, Общият съд прави окончателната констатация, че Lundbeck неоснователно твърди, че в спорното решение Комисията се е основала „почти изключително“ на такива субективни преценки, за да докаже наличието на потенциална конкуренция между него и производителите на генерични лекарствени продукти.

78 В това отношение в посочената точка 142 се отбелязва, че за всеки от засегнатите производители на генерични лекарствени продукти Комисията е извършила обстоен анализ на реалните и конкретни възможности, които те са имали за навлизане на пазара, като се е основала на обективни обстоятелства, като например вече направените инвестиции, направените постъпки за получаването на РТ и договорите за снабдяване, сключени по-специално с доставчиците им на АФС. Освен това в точка 144 от същото решение Общият съд уточнява, че доказателството с най-голяма тежест се състои в самия факт, че Lundbeck е сключило споразумения с предприятията за генерични лекарствени продукти, за да забави навлизането им на пазара, което Съдът вече е посочил в решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др. (C-307/18, EU:C:2020:52, т. 55 и цитираната съдебна практика).

79 Освен това, противно на твърденията на Lundbeck в рамките на втората част от настоящото основание, в точка 254 от обжалваното съдебно решение Общият съд не е разместил доказателствената тежест в ущърб на Lundbeck. В посочената точка от обжалваното съдебно решение Общият съд само констатира по същество, че Lundbeck не е представило

доказателства, позволяващи да се оборят изводите, направени въз основа на доказателствата, изтъкнати от Комисията в спорното решение. Всъщност съгласно постоянната практика на Съда, в областта на отговорността за нарушения на правилата за конкуренция фактическите обстоятелства, на които се позовава една от страните, могат да бъдат такива, че да задължат другата страна да даде обяснение или обосновка, като в противен случай е позволено да се заключи, че изискванията във връзка с тежестта на доказване са спазени (решения от 1 юли 2010 г., Knauf Gips/Комисия, C-407/08 P, EU:C:2010:389, т. 80 и от 18 януари 2017 г., Toshiba/Комисия (C-623/15 P, непубликувано, EU:C:2017:21, т. 52).

80 Поради това следва да се приеме, че четвъртото основание не е налице във втората му част, доколкото е допустима, и в третата му част.

81 На последно място, що се отнася до части от четвърта до седма от четвъртото основание, в рамките на които Lundbeck поддържа, че Общият съд неправилно е приел, че то е най-малкото в потенциална конкуренция с Merck (GUK) в Обединеното кралство и в другите страни от ЕИП, в потенциална конкуренция с Arrow в Обединеното кралство и Дания, както и в потенциална конкуренция с Alpharma и Ranbaxy в ЕИП, следва да се отбележи, че тези твърдения са частично недопустими, както бе констатирано в точки 49 и 50 от настоящото съдебно решение, доколкото с тях се цели Съдът да преразгледа всички или част от преценените от Общия съд доказателства.

82 Доколкото с тях не се цели такова преразглеждане, тези твърдения на Lundbeck, от една страна, възпроизвеждат методологичните критики, за които бе констатирано при произнасяне по части от първа до трета от настоящото основание, че са неоснователни, и от друга, се изразяват по същество в упрек към Общия съд, че е констатирал наличие най-малкото на потенциална конкуренция между Lundbeck и производителите на генерични лекарствени продукти, въпреки че последните не са имали РТ за съответните си генерични лекарствени продукти към момента на сключване на спорните споразумения.

83 В това отношение, за да може производител на генерични лекарствени продукти да навлезе на пазара, а оттам и за да се заключи, че е налице реална конкуренция между него и производителя на съответстващите на генеричните продукти оригинални лекарствени продукти, безспорно е необходимо първият производител да разполага с валидно РТ, но все пак фактът, че той не разполага с такова разрешение към момента на сключване на споразумение с производител на оригинални лекарствени продукти, не би могъл сам по себе си да изключи всякаква потенциална конкуренция между тези двама производители на лекарствени продукти, както поддържа Lundbeck.

84 Всъщност, както бе припомнено по същество в точка 57 от настоящото решение, при липсата на непреодолими пречки за навлизане на пазара, за да се направи извод за наличие на потенциална конкуренция между производител на генерични лекарствени продукти и производител на оригинални лекарствени продукти, е необходимо само производителят на генерични лекарствени продукти да е предприел достатъчно подготвителни стъпки, които му позволяват да навлезе на съответния пазар в такъв срок, че да бъде оказан конкурентен натиск върху производителя на оригинални лекарствени продукти, без да е от значение дали тези стъпки ще бъдат действително завършени в необходимия срок или дали ще се увенчаят с успех, както правилно отбелязва Общият съд в точки 313 и 314 от обжалваното съдебно решение.

85 Впрочем именно в този смисъл Съдът вече е имал повод да посочи, че във фармацевтичния сектор потенциална конкуренция може да е налице доста преди да изтече срокът на действие на патент, който защитава молекулата на оригинален лекарствен продукт, тъй като производителите на генерични лекарствени продукти искат да бъдат готови да навлязат на пазара в момента, в който този срок изтече (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 51).

86 Сред тези подготвителни стъпки, позволяващи да се установи твърдото намерение и собствения капацитет на производителя на генерични лекарствени продукти да навлезе на пазара на лекарствен продукт, съдържащ активна състав, станала достъпна за свободно използване, са по-специално извършените от него постъпки, за да получи РТ или равностойни разрешения, необходими за пускането на генеричния му продукт в продажба, а в случая в точки 171—179, 230, 231, 246, 249, 269, 290 и 312—326 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел за установено, че всеки един от съответните производители на генерични лекарствени продукти действително е направил такива постъпки, и е заключил, че те са достатъчни, за да бъде оказан конкурентен натиск върху Lundbeck (вж. по аналогия решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 134).

87 Ето защо Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, както е приел в точка 171 от обжалваното съдебно решение, че постъпките на всеки един от съответните производители на генерични лекарствени продукти за получаване на РТ със съответните лекарствени продукти са релевантни косвени доказателства, за да се удостовери, че тези производители са потенциални конкуренти на Lundbeck.

88 Освен това следва да се отбележи, че констатациите за наличие на потенциална конкуренция между Lundbeck и всеки един от разглежданите в случая производители на генерични лекарствени продукти се основават на съвкупност от непротиворечиви косвени доказателства (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 44), които свидетелстват за това, че Общият съд е взел предвид не само реалните и конкретни възможности на всеки от посочените производители да получи РТ или равностойни разрешения, но и — както е видно от точка 181 от обжалваното съдебно решение — съвкупност от фактори, отчитащи конкретното положение на всеки производител на генерични лекарствени продукти към момента на сключване на спорните споразумения, както и факта, че Lundbeck е сключило споразумения с производители на генерични лекарствени продукти, които още не присъстват на пазара (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 55—57).

89 По този начин Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото и като е заключил в обжалваното съдебно решение, че Lundbeck е било най-малкото в потенциална конкуренция с Merck (GUK) в Обединеното кралство и в другите страни от ЕИП, както следва и от обявените на днешна дата решения по дело C-588/16 P, Generics (UK)/Комисия (т. 36), и по дело C-614/16 P, Merck/Комисия (т. 45), в потенциална конкуренция с Arrow в Обединеното кралство и Дания, както следва и от точка 48 от обявеното на днешна дата решение по дело C-601/16 P, Arrow Group и Arrow Generics/Комисия, както и в потенциална конкуренция с Alpharma и Ranbaxy в ЕИП, както е видно и от обявените на днешна дата решения по дело C-611/16 P, Xellia Pharmaceuticals и Alpharma/Комисия (т. 59), и по дело C-586/16 P, Sun Pharmaceutical Industries и Ranbaxy (UK)/Комисия (т. 43).

90 Ето защо следва да се приеме, че четвъртото основание не е налице в части от четвърта до седма, доколкото са допустими.

91 С оглед на изложеното по-горе трябва да се приеме, че твърденията за наличие на четвъртото основание са частично недопустими и частично неоснователни.

По първото, второто и третото основание

92 По първото, второто и третото основание Lundbeck оспорва квалификацията на спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“. Поради това те следва да бъдат разгледани заедно.

По релевантните точки от обжалваното съдебно решение

93 По второто, третото, четвъртото, петото и шестото основание, изтъкнати в подкрепа на подадената пред Общия съд жалба за отмяна и свързани по същество с нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС, като в рамките на настоящото производство по обжалване се оспорват само констатациите, че не са налице второто, третото, четвъртото и шестото основание, Lundbeck изтъква, че Комисията е допуснала няколко грешки при прилагане на правото и грешки в преценката, като е приела, че спорните споразумения трябва да се квалифицират в спорното решение като „ограничения с оглед на целта“.

94 След като припомня в точки 338—344 от обжалваното съдебно решение приложимите във връзка с квалифицирането като „ограничение с оглед на целта“ принципи и съдебна практика, Общият съд приема, че не е налице нито едно от тези основания.

95 За да приеме, че не е налице второто основание за отмяна, а именно грешка при прилагане на правото и фактическа грешка, както и липса на мотиви във връзка с преценката на ролята на прехвърлянията на средства в спорните споразумения, Общият съд отбелязва по-специално в точки 361—363 от обжалваното съдебно решение, че между страните по тези споразумения няма съгласие по въпроса дали новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси са достатъчно стабилни, за да изключат навлизане на генеричен циталопрам на пазара, така че тези патенти не може да са били решаващи за поемането на задължение от производителите на генерични лекарствени продукти да не навлизат на пазара.

96 В точка 366 от това съдебно решение той посочва също, че в спорното решение Комисията се е основала на съвкупност от доказателства с цел да докаже, че именно размерът на обратните плащания от страна на Lundbeck в полза на производителите на генерични лекарствени продукти е главният фактор, който ги е стимулирал да приемат регулиращите поведението им ограничения, а не наличието на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси или пък желанието да избегнат свързаните с евентуален спор разноски.

97 Освен това, след като излага доводите на Lundbeck по-специално относно факта, че размерът на обезщетенията за вреди, за заплащането на които можело да бъдат осъдени производителите на генерични лекарствени продукти, щял често да бъде много по-нисък от размера на вредите, които щял да претърпи производителят на оригинални лекарствени продукти в случай на незаконно навлизане на пазара, в точка 387 от посоченото съдебно

решение Общият съд приема, че е неприемливо предприятията да се опитват да смекчат последиците от правни норми, които считат за прекалено неблагоприятни, чрез сключването на картелни споразумения с цел да поправят тези неблагоприятни последици, под претекст че въпросните норми пораждат дисбаланс в техен ущърб.

98 На последно място, в точки 398 и 399 от същото съдебно решение Общият съд отхвърля довода на Lundbeck, че спорните споразумения не са съдържали никаква клауза, възпрепятстваща производителите на генерични лекарствени продукти да оспорват действителността на новите му патенти върху производствени процеси, така че тези споразумения не премахват всякакъв стимул за навлизане на пазара за тези производители. Във връзка с това той отбелязва, от една страна, че в спорното решение се установява единствено че предвидените в спорните споразумения обратни плащания са насърчили или стимулирали производителите на генерични лекарствени продукти да приемат ограничения на търговската си самостоятелност, с каквито е нямало да се съгласят, ако тези плащания ги нямаше, а не че те премахват всякакъв стимул в това отношение, и от друга, че при всички положения, дори спорните споразумения да не съдържат никаква клауза за неоспорване, производителите на генерични лекарствени продукти не са имали никакъв интерес да оспорват новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси след сключването на спорните споразумения, тъй като обратните плащания са съответствали приблизително на печалбите, които са разчитали да реализират в случай на навлизане на пазара, или на обезщетенията за вреди, които е можело да получат при спечелване на съдебен спор с Lundbeck.

99 За да заключи, че не е налице третото основание за отмяна, а именно грешка при прилагане на правото, допусната при прилагането на принципите относно ограниченията на конкуренцията с оглед на целта, Общият съд по-специално приема съответно в точки 435 и 438 от обжалваното съдебно решение, че спорните споразумения са сравними със споразумения за изключване от пазара, които са сред най-тежките ограничения на конкуренцията, и че няма изискване същият вид споразумения вече да е бил санкциониран от Комисията, за да може те да се считат за ограничение на конкуренцията с оглед на целта. Колкото до довода, че спорното решение е опорочено поради грешка при прилагане на правото, доколкото в него се отхвърля фактът, че в случая „потенциално възможният сценарий“ не позволява да се направи извод за наличие на ограничение на конкуренцията с оглед на целта, в точки 472 и 473 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че що се отнася до ограничения на конкуренцията с оглед на целта, Комисията е длъжна единствено да докаже, че спорните споразумения са с достатъчна степен на вредност за конкуренцията, предвид съдържанието на техните разпоредби, целите, които предвиждат да постигнат, както и икономическия и правния контекст, в който се вписват, без обаче да е длъжна да разглежда последиците от тях, тъй като анализът на един хипотетичен „потенциално възможен сценарий“ би наподобявал повече анализ на последиците от спорните споразумения за пазара, отколкото обективен анализ на достатъчно вредоносния им характер за конкуренцията.

100 За да заключи, че не е налице четвъртото основание за отмяна, а именно грешка при прилагане на правото и липса на мотиви във връзка с отхвърлянето на критерия за приложното поле на патента като съществено правило за оценка на споразуменията за доброволно уреждане на патентни спорове в рамките на член 101, параграф 1 ДФЕС, Общият съд по-специално приема в точки 491 и 495 от обжалваното съдебно решение, че доводът на Lundbeck, че договорните ограничения, попадащи във времевия, териториалния и материалния обхват на правата на притежателя на патента, не нарушават

правото в областта на конкуренцията, тъй като тези ограничения са аналогични на присъщите за стоящия в основата патент, е проблематичен, от една страна, доколкото води до презумпцията, че генеричен лекарствен продукт нарушава патента на производителя на оригинални лекарствени продукти и така позволява въпросният генеричен продукт да се изключи на тази основа, при все че въпросът дали продуктът е с неправомерен характер, не е разрешен, и от друга, доколкото се основава на презумпцията, че всеки патент, изтъкнат в рамките на доброволно уреждане на спор, ще се счита за действителен в случай на оспорване на действителността му, при все че за това няма основание от правна страна или в практиката, като същевременно добавя, че фактът, че някои ограничения, съдържащи се в спорните споразумения, са счетени от Комисията за потенциално попадащи в приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, означава единствено че то е можело да постигне сравними ограничения чрез съдебни решения, постановени с цел прилагане на патентите му, ако бе спечелило делото пред компетентните национални съдилища. В точка 515 от обжалваното съдебно решение Общият съд отбелязва също, че въпросът дали съдържащите се в спорните споразумения ограничения са излизали извън приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси е отчетен като релевантен, но не решаващ фактор, за да се установи наличието на ограничение с оглед на целта по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС.

101 За да заключи, че не е налице шестото основание за отмяна, а именно явна грешка в преценката на фактите, доколкото в спорното решение се заключава, че спорните споразумения съдържат ограничения, надхвърлящи присъщите за упражняването на правата, предоставени с новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, Общият съд по-специално приема в точки 539 и 572 от обжалваното съдебно решение, че дори и тези споразумения да не са надхвърляли приложното поле на новите патенти, посочените споразумения все пак са представлявали ограничения на конкуренцията с оглед на целта по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС, тъй като са били картелни споразумения, които са имали за цел да забавят навлизането на производителите на генерични лекарствени продукти на пазара в замяна на значителни обратни плащания и които са превърнали несигурността относно такова навлизане в сигурност, че то няма да се състои в срока на действие на спорните споразумения.

Доводи на страните

102 По първото основание, състоящо се от четири части, насочено срещу точки 335, 491, 495, 515, 536, 539, 572 и 801 от обжалваното съдебно решение, Lundbeck, подкрепяно в това отношение от ЕФФИА, упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото, като е потвърдил спорното решение в частта, в която се заключава, че спорните споразумения са ограничения на конкуренцията с оглед на целта, макар предвидените в тях ограничения да попадат в приложното поле на притежаваните от Lundbeck нови патенти върху производствени процеси.

103 По същество Lundbeck твърди, първо, че поради изискването за стриктно тълкуване на понятието „ограничение с оглед на целта“ спорните споразумения не могат да се считат за вредни за конкуренцията поради самото им естество, тъй като съдържат ограничения, сравними с тези, които притежателят на съответните патенти е можел да постигне със съдебно решение, по силата на което трябва да бъдат спазвани патентите му. Също така

Общият съд неправилно приел, че наличието на обратни плащания и тяхната несъразмерност са от решаващо значение за квалифицирането на спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“.

104 Второ, Lundbeck поддържа, че Общият съд не е преценил правилно икономическия и правен контекст на спорните споразумения, който позволява да се обяснят причините, поради които то е платило съответните суми на производителите на генерични лекарствени продукти. В това отношение Lundbeck твърди главно че споразумението за доброволно уреждане на патентни спорове представлява законен и разпространен начин за предотвратяване на споровете, който сам по себе си не поражда проблеми от гледна точка на конкуренцията, и че асиметрията между рисковете за патентопритежателя и производителите на генерични лекарствени продукти, която води до невъзможност първият да получи пълно обезщетение за вредите, произтичащи от незаконно навлизане на генерични лекарствени продукти на пазара, обосновава доброволното уреждане на спорове, дори съответните патенти да са обективно стабилни и нарушени.

105 Трето, според Lundbeck Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 466—477 от обжалваното съдебно решение не е изискал от Комисията да разгледа съответния „потенциално възможен сценарий“, доколкото тази проверка била задължителен елемент от всеки анализ на конкуренцията, дори когато за съответното споразумение се приема, че съдържа ограничение с оглед на целта, за да се установи причинно-следствената връзка между съответната практика и изтъкнатото ограничение, както и за да се изключи възможността ограничението да е резултат от други фактори, какъвто в случая е наличието на патенти. По изискващия писмен отговор въпрос от 6 февруари 2020 г. Lundbeck посочва, че наличието на тази грешка при прилагане на правото е потвърдена от значението, което Съдът отдава на проверката на посочения сценарий в точка 37 от решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др. (C-307/18, EU:C:2020:52).

106 Четвърто, според Lundbeck Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 435 и 470—476 от обжалваното съдебно решение е приравнил спорните споразумения на откровени споразумения за изключване от пазара, с мотива че те са сключени между действителни или потенциални конкуренти. Всъщност тези споразумения преследвали легитимни цели. Освен това към момента на сключване на спорните споразумения нямало натрупан опит или единодушно съгласие относно квалификацията като „ограничение с оглед на целта“ нито с оглед на съдебната практика, нито с оглед на практиката при вземане на решения на европейските и националните органи за защита на конкуренцията. Нещо повече, от съобщенията на KFST било видно, че към онзи момент споразуменията като спорните били в сива зона, поради което не разкривали достатъчна степен на вредност за конкуренцията, която да позволи да бъдат квалифицирани като „ограничение с оглед на целта“.

107 На последно място, по изискващия писмен отговор въпрос от 6 февруари 2020 г. Lundbeck изтъква, че спорните споразумения не могат да бъдат квалифицирани като „ограничение с оглед на целта“, тъй като, за разлика от разглежданите в делото, по което е постановено решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др. (C-307/18, EU:C:2020:52), те не съдържат клаузи за неоспорване на съответните патенти.

108 По второто основание Lundbeck посочва, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото и явна грешка в преценката на доказателствата, като не е приложил правилния правен критерий, за да заключи, че пет от шестте спорни споразумения — а именно споразумението GUK за ЕИП, споразумението Arrow UK, датското споразумение Arrow, споразумението Alpharma и споразумението Ranbaxy — не попадат в приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси. Всъщност тези споразумения, тълкувани по-специално с оглед на приложимото национално право, не разкривали никаква съгласувана воля посочените споразумения да останат извън приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, а оттам и същите споразумения да се прилагат за циталопрама, с който не се нарушават патентите.

109 По третото основание, изтъкнато при условията на евентуалност, в случай че Съдът приеме, че второто основание за обжалване не е налице в неговата цялост или в някоя негова част, и следователно потвърди, че пет или по-малък брой от шестте спорни споразумения не попадат в приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, последното твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, квалифицирайки тези споразумения като „ограничение с оглед на целта“, по причините, изложени в рамките на втората, третата и четвъртата част от първото основание.

Съображения на Съда

110 Като начало следва да се отбележи, че има два аспекта в критиките на Lundbeck — в рамките на първата, втората и четвъртата част от първото основание е оспорена квалификацията на спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“, а в рамките на третата част от това основание е оспорена методологията, използвана за да се стигне до тази квалификация, и по-специално фактът, че Общият съд не е разгледал „потенциално възможния сценарий“.

111 Следователно най-напред трябва да се разгледат първата, втората и четвъртата част от първото основание, взети заедно, а след това — третата част от това основание.

112 На първо място, що се отнася до първата, втората и четвъртата част от първото основание, Съдът вече е имал повод да уточни, както припомня Общият съд в точка 343 от обжалваното съдебно решение, че понятието „ограничение на конкуренцията с оглед на целта“ трябва да се тълкува стриктно и може да се прилага единствено по отношение на някои видове споразумения между предприятия, които — сами по себе си и предвид съдържанието на договорките им, целите, към които се стремят, и икономическия и правния контекст, в който се вписват — разкриват вреда за конкуренцията в достатъчна степен, за да може да се приеме, че не е необходимо да се разглежда резултатът от тях, при положение че определени форми на съгласуване между предприятията могат по самото си естество да се разглеждат като увреждащи доброто функциониране на нормалната конкуренция (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 67 и цитираната съдебна практика).

113 Във връзка със сходни споразумения за доброволно уреждане на спорове относно патент върху процес за производство на станала достъпна за свободно използване активна съставка, които са сключени между производител на оригинални лекарствени продукти и няколко производители на генерични лекарствени продукти и водят до отлагане на навлизането на генерични лекарствени продукти на пазара, като за тази цел първият производител е прехвърлил парични или непарични средства на вторите производители,

Съдът е приел, че такива споразумения не може при всички положения да се приемат за „ограничения с оглед на целта“ по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 84 и 85).

114 Споразумение за доброволно уреждане на спор обаче следва да бъде квалифицирано като „ограничение с оглед на целта“, когато от неговия анализ е видно, че предвиденото в него прехвърляне на средства се обяснява само с търговския интерес както на притежателя на съответния патент, така и на предполагаемия нарушител да не осъществяват основана на качествата конкуренция, доколкото споразуменията, с които конкуренти съзнателно заменят рисковете на конкуренцията с практическо сътрудничество помежду си, очевидно трябва да бъдат квалифицирани като „ограничение с оглед на целта“ (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 83 и 87).

115 За целите на тази проверка във всеки конкретен случай следва да се преценява дали нетното положително салдо от средствата, прехвърлени от производителя на оригинални лекарствени продукти на производителя на генерични лекарствени продукти, е достатъчно съществено, за да може действително да накара производителя на генерични лекарствени продукти да се откаже да навлиза на съответния пазар, а оттам и да осъществява основана на качествата конкуренция с производителя на оригинални лекарствени продукти, без да се изисква това нетно положително салдо непременно да е по-голямо от печалбите, които този производител на генерични лекарствени продукти би реализирал, ако беше спечелил делото за патента (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 93 и 94).

116 В случая от обжалваното съдебно решение е видно, че спорните споразумения са имали за последица да задържат извън съответните пазари производителите на генерични лекарствени продукти, а по отношение на един от тях — Merck (GUK) — са довели до преустановяване на доставката на дистрибутор, извършващ дейност на шведския пазар на съответните генерични лекарствени продукти, и до излизането на посочения производител от британския пазар, както следва от точка 131 от обжалваното съдебно решение.

117 Освен това от точки 361—363, както и от точка 366 от обжалваното съдебно решение, които Lundbeck не оспорва в жалбата си пред Съда, ясно следва, първо, че преди сключването на спорните споразумения между страните по тях няма съгласие по въпроса дали новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси са достатъчно стабилни, за да изключат навлизането на генеричен циталопрам на пазара, така че тези патенти не може да са били решаващи за поемането на задължение от производителите на генерични лекарствени продукти да не навлизат на пазара. Второ, от тези точки следва също, че Lundbeck не оспорва, че е възможно платените от него на тези производители суми да са изчислени, като за основа се взети печалбите или оборотът, които последните са очаквали да получат през срока на действие на спорните споразумения, ако бяха навлезли на пазара. Трето, от посочените точки е видно още че доказателствата относно периода преди сключването на спорните споразумения удостоверяват, че производителите на генерични лекарствени продукти са положили съществени усилия, за да подготвят навлизането си на пазара, и че не са възнамерявали да загърбят тези усилия поради новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, а следователно и че главно високият размер на направените в полза на производителите на генерични лекарствени обратни плащания са ги насърчили да приемат съответните ограничения на поведението им.

118 Предвид тези фактически констатации и без да е необходимо да се установява дали Общият съд е имал основание в точки 435 и 476 от обжалваното съдебно решение да приравни спорните споразумения със споразумения за изключване от пазара, и дори със споразумения за разпределяне на пазара, той не е допуснал грешка при прилагане на правото, както е заключил, че спорните споразумения трябва да бъдат квалифицирани като „ограничение с оглед на целта“ по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС, като в подкрепа на това е и фактът, че Lundbeck ни най-малко не твърди, по-специално по изискващия писмен отговор въпрос от 6 февруари 2020 г., че прехвърлянето на средства в рамките на спорните споразумения е можело да бъде обосновано с наличието на евентуални насрещни престации или установен и легитимен отказ от предприемане на действия от страна на някой от производителите на генерични лекарствени продукти.

119 Този извод не може да бъде оборен с изложените от Lundbeck доводи.

120 Първо, за да оспори квалификацията на спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“, Lundbeck няма основание да се позовава на факта, че те се ограничават само до приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, чието спазване то имало право да изисква.

121 Всъщност, макар сключената от притежателя на патент спогодба за уреждане на спора с предполагаем нарушител, която не излиза извън обхвата и не надвишава оставащия срок на действителност на патента, безспорно да е израз на правото върху интелектуална собственост на притежателя и да му позволява по-специално да се противопостави на всякакво нарушение, все пак патентът не дава право на притежателя си да сключва договори, с които би нарушил член 101 ДФЕС (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 97).

122 Както правилно отбелязва Общият съд в точка 495 от обжалваното съдебно решение, дори спорните споразумения да са съдържали и ограничения, потенциално попадащи в приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, „тези споразумения са надхвърляли специфичния предмет на правата им върху интелектуална собственост, които несъмнено са включвали правото на противопоставяне на нарушения, но не и правото на сключване на споразумения, чрез които е било плащано на реални или потенциални конкуренти на пазара, за да не навлизат на него“, както по същество се потвърждава в точки 117 и 118 от настоящото съдебно решение.

123 Следователно Lundbeck няма основание да се позовава на това, че спорните споразумения били легитимен израз на притежаваното от него право на интелектуална собственост. При всички положения подобно твърдение почива на двойната предпоставка, за която не е доказано, че е налице към момента на сключване на посочените споразумения, че действителността на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси не може да бъде оспорена и че производителите на генерични лекарствени продукти нарушават тези патенти (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 88).

124 Второ, за да оспори квалификацията на спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“, Lundbeck не може също да поддържа, че те преследват легитимни цели, доколкото целят да осигурят закрилата на новите му патенти върху производствени

процеси чрез използване на законен и разпространен способ за уреждане на спорове, или че съответстват на асиметрията между рисковете за производителите на оригинални лекарствени продукти и производителите на генерични лекарствени продукти.

125 Що се отнася, от една страна, до довода, че посочените споразумения целят да осигурят закрилата на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси чрез използване на законен и разпространен способ за уреждане на спорове, достатъчно е да се припомни, както вече бе посочено в точка 121 от настоящото решение и както правилно отбелязва по същество Общият съд в точка 495 от обжалваното съдебно решение, че патентът не дава право на притежателя си да сключва договори, с които би нарушил член 101 ДФЕС.

126 Що се отнася, от друга страна, до довода, че спорните споразумения отразяват факта, впрочем приет за установен от Общия съд в точка 378 от обжалваното съдебно решение, че размерът на обезщетенията за вреди, които може да изискват производителите на оригинални лекарствени продукти в случай на незаконно навлизане на генерични лекарствени продукти на пазара, често е много по-нисък от размера на понесените от тях вреди, е важно да се припомни, че публичните органи, а не частните предприятия трябва да гарантират спазването на правните разпоредби (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 88).

127 Следователно, както правилно отбелязва Общият съд в точка 387 от обжалваното съдебно решение, е неприемливо предприятията да се опитват да смекчат последиците от правни норми, които считат за прекалено неблагоприятни, чрез сключването на картелни споразумения с цел да поправят тези неблагоприятни последици, под претекст че въпросните норми пораждат дисбаланс в техен ущърб.

128 Поради това изтъкнатите от Lundbeck обстоятелства не могат да обосноват нарушение на член 101 ДФЕС и още по-малко тайно споразумение, за което е установено, че е достатъчно вредно за конкуренцията, за да бъде квалифицирано като „ограничение с оглед на целта“.

129 Трето, за да оспори квалификацията на спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“, Lundbeck не може също да се позовава на факта, че към момента на сключване на тези споразумения е имало съмнения относно възможността за споразумения като спорните да се възприеме такава квалификация, по-специално предвид липсата на практика при вземане на решения относно такива споразумения и съмненията, породени според Lundbeck от някои изявления на KFST и на Комисията.

130 Всъщност, както правилно отбелязва Общият съд в точки 438 и 774 от обжалваното съдебно решение, изобщо няма изискване същият вид споразумения вече да е бил санкциониран от Комисията, за да може те да се считат за ограничение на конкуренцията с оглед на целта, макар и да са сключени в специфичен контекст като този на правата върху интелектуална собственост.

131 За квалифицирането на дадено споразумение като „ограничение с оглед на целта“ са от значение единствено неговите собствени характеристики (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 84 и 85), с оглед на които трябва да се заключи дали то евентуално е особено вредно за конкуренцията, при необходимост след подробен анализ на това споразумение, на неговите цели и на икономическия и правния контекст, в който се вписва.

132 Също така, дори да се приеме, че има противоречиви становища на Комисията и на национален орган за защита на конкуренцията във връзка със споразумение, като изтъкнатите в точки 747—751 от обжалваното съдебно решение, за някои от които само са дадени сведения в доклади, тези становища не могат да изключат всякаква възможност споразумението да бъде квалифицирано като „ограничение с оглед на целта“, тъй като ни най-малко не е доказано, че те са приети след анализ като описания в предходната точка.

133 На четвърто и последно място, за да оспори квалификацията на спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“, Lundbeck не може да се позовава на факта, че тези споразумения не съдържат клаузи за неоспорване за разлика от споразуменията, разглеждани по делото, по което е постановено решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др. (C-307/18, EU:C:2020:52), или пък че това съдебно решение разкрива колко е важно да се отчитат положителните за конкуренцията последици от съответните споразумения при евентуалното им квалифициране като „ограничение с оглед на целта“.

134 Във връзка с това в точка 114 от настоящото решение вече бе припомнено, че що се отнася до споразумения като спорните, е важно да се определи дали с тях конкурентите съзнателно заменят рисковете на конкуренцията с практическо сътрудничество помежду си, като се прецени главно дали нетното салдо на предвиденото в тях прехвърляне на средства се обяснява само с търговския интерес както на притежателя на патента, така и на предполагаемия нарушител да не осъществяват основана на качествата конкуренция.

135 В точка 399 от обжалваното съдебно решение обаче Общият съд прави окончателната констатация, от една страна, че макар спорните споразумения да не съдържат никаква клауза за неоспорване, производителите на генерични лекарствени продукти не са имали никакъв интерес да оспорват новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси след сключването на спорните споразумения, тъй като обратните плащания съответстват приблизително на печалбите, които са разчитали да реализират в случай на навлизане на пазара, или на обезщетенията за вреди, които е можело да получат при спечелване на съдебен спор с Lundbeck, и от друга, че дори и да се предположи, че тези плащания са в по-малък размер от очакваните печалби, въпреки всичко става въпрос за сигурна и непосредствена печалба, без да се налага поемане на рисковете, съпътстващи навлизането на пазара.

136 В случая такава констатация е достатъчна, за да се приеме за установено, че спорните споразумения са ограничения на конкуренцията с оглед на целта, още повече предвид факта, че при всички положения в настоящото производство по обжалване Lundbeck не доказва никакви положителни за конкуренцията последици от тези споразумения, като по този начин не изпълнява изискванията за степента на доказване съгласно решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др. (C-307/18, EU:C:2020:52), и по-специално точка 107 от него, чието спазване позволява посочените споразумения да не бъдат квалифицирани като „ограничение с оглед на целта“ поради основателни съмнения по въпроса дали са достатъчно вредни за конкуренцията.

137 Всъщност, за да не бъдат спорните споразумения квалифицирани като „ограничение с оглед на целта“, не е достатъчно само да се твърди, че те имат положителни за конкуренцията последици, без да се представят доказателства в подкрепа на това твърдение (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 110).

138 Макар в подадената пред Общия съд жалба за отмяна, и по-конкретно в подкрепа на седмото изложено в нея основание, Lundbeck безспорно да твърди, че Комисията е допуснала явна грешка в преценката, като е оценила неправилно подобренията на ефективността в резултат на спорните споразумения в рамките на прилагането на член 101, параграф 3 ДФЕС, все пак в рамките на настоящото производство по обжалване то не оспорва точки 708—720 от обжалваното съдебно решение, в които Общият съд приема, че не е налице посоченото основание, нито се позовава на изложените в тези точки мотиви, за да постави под въпрос квалификацията на тези споразумения като „ограничение с оглед на целта“, особено когато дава становище по изискващия писмен отговор въпрос от 6 февруари 2020 г.

139 На второ място, във връзка с третата част от първото основание, отнасяща се до точки 472 и 473 от обжалваното съдебно решение, в които Общият съд приема по същество, че не е задължително да се разглежда „потенциално възможният сценарий“, за да се квалифицира дадено поведение като „ограничение с оглед на целта“, следва да се отбележи, че тази проверка позволява да се преценят последиците от тайното договаряне от гледна точка на член 101 ДФЕС, когато анализът на това договаряне не разкрива достатъчна степен на вредност за конкуренцията, позволяваща то да се квалифицира като „ограничение с оглед на целта“ (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 115 и 118 и цитираната съдебна практика).

140 Следователно анализът на „потенциално възможния сценарий“, който има за цел да разкрие последиците от определено тайно договаряне, не е задължителен за целите на квалифицирането на договарянето като „ограничение с оглед на целта“, като в противен случай ще се отрече ясното разграничение между понятието „ограничение с оглед на целта“ и понятието „ограничение с оглед на резултата“, произтичащо от самия текст на член 101, параграф 1 ДФЕС (решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др., C-307/18, EU:C:2020:52, т. 63).

141 Ето защо, както правилно констатира Общият съд в точка 472 от обжалваното съдебно решение, за квалифицирането на споразумение за тайно договаряне като „ограничение с оглед на целта“ единствено е от значение да се докаже, че то е достатъчно вредно за конкуренцията предвид съдържанието на неговите разпоредби, целите, които предвижда да постигне, както и икономическия и правен контекст, в който се вписва, без обаче Комисията да е длъжна да разглежда последиците от него.

142 Освен това, противно на твърдението, изложено от Lundbeck във връзка с изискващия писмен отговор въпрос от 6 февруари 2020 г., от точка 37 от решение от 30 януари 2020 г., Generics (UK) и др. (C-307/18, EU:C:2020:52), не произтича задължение за извършване на анализ на „потенциално възможния сценарий“.

143 Всъщност, макар в посочената точка Съдът несъмнено да уточнява, че когато става дума за споразумение, което води до временно задържане на дадено предприятие извън пазара, следва да се определи дали, ако го нямаше това споразумение, щяха да съществуват реални и конкретни възможности предприятието да получи достъп до посочения пазар, следва да се констатира, че това уточнение се отнася до преценката за наличие на потенциална конкуренция между страните по споразумение като разглежданите по делото, по което е постановено това съдебно решение, а не до квалификацията на посочените споразумения като „ограничение с оглед на целта“.

144 Ето защо следва да се приеме, че първото основание не е налице в третата му част.

145 Колкото до второто основание, без да е необходимо произнасяне по твърдението на Комисията за неговата недопустимост, следва да се припомни, че както следва от точка 121 от настоящото решение, в точка 539 от обжалваното съдебно решение Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е отбелязал, че дори и спорните споразумения да не са надхвърляли приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, те все пак са представлявали ограничения на конкуренцията с оглед на целта по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС. Както следва от точка 541 от обжалваното съдебно решение, анализът на доводите на Lundbeck, срещу който са отправени критики в рамките на второто основание, е извършен от Общия съд само за изчерпателност. След като второто основание е насочено срещу мотиви на обжалваното съдебно решение, изложени по съображения за изчерпателност, трябва да се приеме, че то е безпредметно (вж. в този смисъл решение от 14 декември 2016 г., SV Capital/ЕБО, C-577/15 P, EU:C:2016:947, т. 65).

146 Накрая, следва да се констатира, че в рамките на третото основание Lundbeck препраща към доводите, изложени в подкрепа на първото му основание. Разрешението, възприето по първото основание, свързано с квалификацията на спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“, доколкото те попадат само в приложното поле на новите патенти на Lundbeck върху производствени процеси, се налага на по-силно основание за третото основание, отнасящо се до квалификацията на някои от спорните споразумения като „ограничение с оглед на целта“, доколкото те надхвърлят приложното поле на посочените патенти.

147 Поради това от изложените по-горе съображения следва, че не са налице първото, второто и третото основание.

По петото основание

По релевантните точки от обжалваното съдебно решение

148 По първата част от деветото основание, изложено от Lundbeck в подадената от него пред Общия съд жалба за отмяна, то твърди, че дори да се приеме за правилен изводът на Комисията, че спорните споразумения нарушават член 101 ДФЕС, тя не е имала никакво основание да му налага глоби в случая предвид факта, че повдигнатите фактически и правни въпроси са безпрецедентни и сложни, като в противен случай биха били нарушени принципите на правна сигурност и на законоустановеност на престъплението и наказанието (nullum crimen, nulla poena sine lege).

149 За да заключи, че това основание не е налице, Общият съд приема по същество в точка 777 от обжалваното съдебно решение, че ограниченията на конкуренцията, предвидени в споразумения, с които производител на оригинални лекарствени продукти успява да отстрани потенциални конкуренти от пазара през определен период посредством обратни плащания в съществен размер, изобщо не са били непредвидими към онзи момент и разумно е можело да се възприемат от страните по тях като противоречащи на член 101, параграф 1 ДФЕС, поради което Комисията може да им наложи санкции, без да наруши принципите на правна сигурност и на законоустановеност на престъплението и наказанието (nullum crimen, nulla poena sine lege).

150 В това отношение Общият съд по-специално отбелязва в точка 776 от обжалваното съдебно решение, че някои производители на генерични лекарствени продукти са били наясно с неправомерния характер на аналогични на спорните споразумения и са отказали да сключат подобни споразумения именно поради тази причина.

Доводи на страните

151 По петото основание, което се състои от три части, Lundbeck упреква Общия съд, че неправилно е потвърдил наложените му от Комисията глоби.

152 В подкрепа на това основание Lundbeck изтъква, на първо място, че в точка 777 от обжалваното съдебно решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приложил неправилно степента на вината, която се изисква, за да се наложи глоба на извършилото антиконкурентни действия лице, тъй като такава глоба може да бъде наложена само ако е сигурно, че лицето е знаело за антиконкурентния характер на нарушението, а не просто е възможно да е знаело това.

153 На второ място, предвид комплексния характер на спорните споразумения Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, като потвърдил извода на Комисията, че Lundbeck не е можело да не знае, че поведението му е антиконкурентно. Освен това според Lundbeck този извод не може да бъде подкрепен с документите, посочени в точка 776 от обжалваното съдебно решение, на които Общият съд се основава с тази цел, поне не и по отношение на всички спорни споразумения, като в противен случай се изопачават посочените документи.

154 На трето място, Lundbeck критикува Общия съд, че е нарушил принципите на правна сигурност и на недопускане на прилагане с обратна сила на новото тълкуване на разпоредба, с която се установява нарушение, като е потвърдил налагането на санкции, надхвърлящи символични глоби. Трябвало да бъде наложена санкция в символичен размер, първо, поради факта че повдигнатите със спорните споразумения въпроси са сложни и нови, второ, поради съществуващата към момента на настъпване на фактите неяснота относно тълкуването на член 101 ДФЕС, произтичаща по-специално от изявленията на KFST, и трето, поради липсата на прецеденти във връзка с такива споразумения.

155 Според Комисията трябва да се приеме, че петото основание не е налице.

Съображения на Съда

156 Както правилно припомня Общият съд в точка 762 от обжалваното съдебно решение, дадено предприятие може да бъде санкционирано за поведение, което попада в приложното поле на член 101, параграф 1 ДФЕС, щом като то не може да не разбира антиконкурентния характер на поведението си, независимо дали знае, че нарушава правилата на Договора в областта на конкуренцията (вж. в този смисъл решение от 18 юни 2013 г., Schenker & Co. и др., C-681/11, EU:C:2013:404, т. 37).

157 Ето защо фактът, че това предприятие е възприело неправилна правна квалификация на своето поведение, на което се основава констатацията за нарушение, не може да доведе до освобождаването му от налагане на глоба, доколкото то не е могло да не разбира антиконкурентния характер на това поведение (решение от 18 юни 2013 г., Schenker & Co. и др., C-681/11, EU:C:2013:404, т. 38).

158 Следователно от значение е само дали посоченото предприятие е можело да определи, че поведението му е антиконкурентно, а не, както поддържа Lundbeck, дали то действително е установило това.

159 В това отношение в точки 764 и 777 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че предвидените в спорните споразумения ограничения на конкуренцията изобщо не са били непредвидими към момента на сключването на тези споразумения и разумно е можело да се възприемат от страните по тях като противоречащи на член 101, параграф 1 ДФЕС.

160 В подкрепа на този извод в точки 765—776 от това съдебно решение Общият съд по същество приема, първо, че нито текстът на член 101, параграф 1 ДФЕС, нито съдебната практика по тази разпоредба, свързана с правата върху интелектуална собственост, за която Lundbeck не твърди, че е тълкувана неправилно от Общия съд, оставят място за съмнение, че спорните споразумения противоречат на член 101, параграф 1 ДФЕС, второ, че становището на KFST по тези споразумения, дори да се приеме за нееднозначно, не може да породи оправдани правни очаквания, че посочените споразумения няма да бъдат санкционирани, трето, че безпрецедентността на санкционирането на спорните споразумения не може да обоснове налагането на глоби само в символичен размер, и четвърто, че някои производители на генерични лекарствени продукти са били наясно с неправомерния характер на аналогични на спорните споразумения и са отказали да сключат подобни споразумения именно поради тази причина.

161 С тези мотиви обаче се доказва надлежно най-малкото предвидимостта на санкцията за спорните споразумения.

162 Освен това Lundbeck няма основание да поддържа, че Общият съд е изопачил фактите или доказателствата, като е приел, че някои производители на генерични лекарствени продукти са били наясно с неправомерния характер на аналогични на спорните споразумения и са отказали да сключат подобни споразумения именно поради тази причина. Всъщност това твърдение се отнася само до един от мотивите към извода на Общия съд, посочени в точка 160 от настоящото решение, като следва да се припомни още, че тъй като основание, свързано с изопачаване на фактите и доказателствата, може да се повдига само по изключение, член 256 ДФЕС, член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз и член 168, параграф 1, буква г) от Процедурния правилник изискват по-конкретно от жалбоподателя точно да посочи доказателствата, за които се твърди, че са били изопачени от Общия съд, и да покаже грешките в преценката, които според него са довели до това изопачаване (решение от 20 октомври 2011 г., PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, C-281/10 P, EU:C:2011:679, т. 78 и цитираната съдебна практика).

163 Макар Lundbeck да се позовава на изопачаване на документите, посочени в точка 776 от обжалваното съдебно решение, то изобщо не е посочило грешките в преценката, които твърди, че Общият съд е допуснал, и в резултат на които последният е изопачил споменатите документи. Ето защо петото основание трябва да се приеме за недопустимо, доколкото се отнася до твърдяно изопачаване на фактите и доказателствата.

164 Освен това фактът, че някои производители на генерични лекарствени продукти или членове на персонала на Lundbeck са изразили съмнения относно законосъобразността на спорните споразумения или на сходни с тях споразумения, е напълно в подкрепа на констатацията, че Lundbeck е можело да определи, че поведението му е или най-малкото е възможно да бъде антиконкурентно.

165 На последно място, изводът на Общия съд, че на Lundbeck е следвало да бъдат наложени глоби, надхвърлящи символичен размер, ни най-малко не нарушава принципа на правна сигурност въпреки факта, че повдигнатите със спорните споразумения въпроси са нови и сложни, и въпреки липсата на прецеденти или наличието на отнасящи се до тези споразумения и публикувани от KFST документи, чието съдържание е изложено в точки 749—752 от обжалваното съдебно решение.

166 Що се отнася, на първо място, до твърдението за безпрецедентност на наложената за спорните споразумения санкция, както припомня Общият съд по същество в точка 763 от обжалваното съдебно решение, принципът nulla poena sine lege certa, гарантиран с член 49 от Хартата на основните права на Европейския съюз, не може да се тълкува в смисъл, че забранява постепенното изясняване на нормите относно наказателната отговорност чрез тълкувания в съдебната практика, стига тези тълкувания да са достатъчно предвидими (решение от 28 март 2017 г., Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, т. 167 и цитираната съдебна практика).

167 От точка 114 от настоящото решение обаче следва, че споразумение за доброволно уреждане на спорове трябва да се квалифицира като „ограничение с оглед на целта“ и на по-силно основание като „ограничение на конкуренцията“ по смисъла член 101, параграф 1 ДФЕС, когато от анализа на това споразумение е видно, че предвидените в него прехвърляния на средства се обясняват само с търговския интерес както на притежателя на съответния патент, така и на предполагаемия нарушител да не осъществяват основана на качествата конкуренция, доколкото споразуменията, с които конкуренти съзнателно заменят рисковете на конкуренцията с практическо сътрудничество помежду си, очевидно трябва да бъдат квалифицирани като „ограничение с оглед на целта“.

168 Освен това в точки 764 и 777 от обжалваното съдебно решение Общият съд констатира, че Lundbeck е можело да предвиди, че за спорните споразумения ще бъде наложена санкция на основание член 101 ДФЕС.

169 Що се отнася, на второ място, до сведенията от документите на KFST, важно е да се отбележи, че Общият съд самостоятелно е констатирал по същество в точки 749 и 750, както и в точки 834 и 835 от обжалваното съдебно решение, че те или показват, че според посочения орган спорните споразумения може да окажат влияние върху конкуренцията, ако стане ясно, че Lundbeck е платило на конкуренти, за да останат извън пазара, и поради това съставляват много тежки нарушения на член 101 ДФЕС, или само отразяват предварително становище на Комисията.

170 Освен това, както правилно припомня Общият съд в точка 748 от обжалваното съдебно решение, националните органи за защита на конкуренцията не могат да породят у предприятията оправдани правни очаквания, че тяхното поведение не нарушава член 101 ДФЕС, тъй като те не са компетентни да приемат отрицателно решение, а именно решение, с което се установява липсата на нарушение на тази разпоредба (вж. в този смисъл решение от 18 юни 2013 г., Schenker & Co. и др., C-681/11, EU:C:2013:404, т. 42 и цитираната съдебна практика).

171 В допълнение по отношение на твърдението на Lundbeck, че с налагането на съответните глоби се нарушава принципът на недопускане на обратното действие на наказателния закон, е достатъчно да се отбележи, че това твърдение, изложено за първи път в производството по обжалване пред Съда, е ново и следователно недопустимо основание съгласно член 127 във връзка с член 190 от Процедурния правилник.

172 Всъщност, както следва от точка 757 от обжалваното съдебно решение, в рамките на първата част от деветото основание за отмяна, изложено пред Общия съд, Lundbeck се позовава само на нарушение на принципите на правна сигурност и на законоустановеност на престъплението и наказанието (nullum crimen, nulla poena sine lege).

173 Ето защо твърденията за наличие на петото основание трябва да се отхвърлят като частично недопустими и частично неоснователни.

По шестото основание

По релевантните точки от обжалваното съдебно решение

174 В рамките на десетото изложено в жалбата за отмяна пред Общия съд основание, като в настоящото производство по обжалване се оспорва само констатацията, че то не е налице в първата и втората му част, Lundbeck твърди, че Комисията е допуснала редица грешки при прилагане на правото и фактически грешки, като е възприела като основен размер на наложените му глоби прекалено висок процент, а именно 10 % и 11 % от стойността на продажбите на съответния продукт според географския обхват на спорните споразумения, както и като не е ограничила продължителността на разглежданите нарушения само до периода, през който производителите на генерични лекарствени продукти действително са били готови да навлязат на пазара, което предполага, че са имали поне РТ в съответните страни, а това не било така например в Австрия.

175 За да приеме, че изложеното пред него десето основание за отмяна не е налице в първата му част, Общият съд констатира в точки 806 и 812 от обжалваното съдебно решение, че Комисията не е допуснала грешка при прилагане на правото и не е нарушила принципа на пропорционалност, като е определила основния размер на съответните глоби в съответствие с точка 22 от Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г.

176 В точка 804 от обжалваното съдебно решение той посочва по-конкретно че „[п]ротивно на твърденията на [Lundbeck] в това отношение, Комисията не е била задължена да намали основния размер [на глобите], за да отчете единствено стойността на продажбите в страните, където [производителите на] генерични лекарствени продукти са били по-напреднали в подготовката си за навлизане на пазара“ и че „[в]същност, тъй като става въпрос за нарушения с оглед на целта, доколкото състоящите се в спорните споразумения

(с изключение на сключените с Arrow) нарушения са имали покриващ цялото ЕИП географски обхват, Комисията е имала право да се позове на този географски обхват, без да извършва задълбочен анализ на конкретните перспективи за навлизане на [производителите на] генерични лекарствени продукти във всяка държава[— членка на] ЕИП. В това отношение Общият съд уточнява, че „именно страните по спорните споразумения са определили географския обхват на споразуменията, а съответно и на разглежданите в случая нарушения, като са решили, че тези споразумения покриват цялото ЕИП (с изключение на нарушението с Arrow)“.

177 За да заключи, че изложеното пред него десето основание за отмяна не е налице във втората му част, Общият съд приема в точки 815 и 816 от обжалваното съдебно решение, че в спорното решение Комисията надлежно е доказала, че конкуренцията е била ограничена поради спорните споразумения през целия им срок на действие и че Lundbeck не е доказало, че при липсата на спорните споразумения конкуренцията — дори и потенциална — между него и производителите на генерични лекарствени продукти е щяла да бъде невъзможна или несъществуваща, нито че тези споразумения по никакъв начин не са ограничили конкуренцията — случай, различен от този по делото, по което е постановено решение от 29 юни 2012 г., E.ON Ruhrgas и E.ON/Комисия (T-360/09, EU:T:2012:332). Той отбелязва също, че разрешение в обратен смисъл би довело до това да се отрече разграничението между „реална конкуренция“ и „потенциална конкуренция“.

178 На последно място, в точка 842 от обжалваното съдебно решение, упражнявайки правомощието си за пълен съдебен контрол, Общият съд приема, че в случая не следва да се признава наличието на смекчаващи обстоятелства и че размерът на наложените на Lundbeck в спорното решение глоби трябва да бъде потвърден.

Доводи на страните

179 По шестото основание, изложено при условията на евентуалност и състоящо се от три части, Lundbeck твърди, че изводът на Общия съд, че Комисията е използвала правилен метод за изчисляване на глобите, които е наложила на Lundbeck, е неправилен от правна гледна точка и не е подкрепен с достатъчно мотиви.

180 В подкрепа на това основание Lundbeck посочва, на първо място, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точка 804 от обжалваното съдебно решение е счел, че при изчисляването на наложените на Lundbeck глоби не е било необходимо да се изключват продажбите, които не е било вероятно да бъдат засегнати от спорните споразумения, а именно продажбите, реализирани от Lundbeck в някои държави — членки на ЕИП, в които производителите на генерични лекарствени продукти в действителност нямат достъп до пазара, тъй като не им е било предоставено никакво РТ преди изтичането на срока на тези споразумения или, що се отнася до Австрия, тъй като патентът на Lundbeck за АФС циталопрам е останал в сила в тази държава през голяма част от срока на посочените споразумения. Съгласно точки 6 и 13 от Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г. обаче Комисията следва да вземе предвид само продажбите, с които действително е свързано разглежданото нарушение.

181 Освен това в точка 804 от обжалваното съдебно решение Общият съд също така приложил неправилно съдебната практика, от една страна, като приел, че тъй като спорните споразумения имат характеристиките на „нарушения с оглед на целта“, Комисията не е длъжна да извърши конкретна проверка, но тази проверка можела да бъде от значение за

изчисляване на размера на глобите, както посочва Съдът в точка 31 от решение от 4 юни 2009 г., T-Mobile Netherlands и др. (C-8/08, EU:C:2009:343). От друга страна, като не изключил, както в делото, по което е постановено решение от 29 юни 2012 г., E.ON Ruhrgas и E.ON/Комисия (T-360/09, EU:T:2012:332), при изчисляването на глобите продажбите, съответстващи на дейностите, при които не може да се осъществява конкуренция по време на срока на действие на спорните споразумения, Общият съд не извършил фактическия и правен анализ, необходим за определяне на продажбите, с които са свързани пряко или косвено разглежданите нарушения, изискван в решение от 28 юни 2016 г., Telefónica/Комисия (T-216/13, EU:T:2016:369, т. 309).

182 На второ място, Lundbeck критикува Общия съд, че в точка 816 от обжалваното съдебно решение не е изложил достатъчно мотиви за решението да не се прилага методът, възприет в решение от 29 юни 2012 г., E.ON Ruhrgas и E.ON/Комисия (T-360/09, EU:T:2012:332). По-специално Общият съд не обяснил защо производителите на генерични лекарствени продукти не са били фактически възпрепятствани да навлязат на пазара на съответните държави — членки на ЕИП, поради липсата на РТ и наличието на патент на Lundbeck за АФС циталопрам.

183 На трето място, Lundbeck твърди, че Общият съд е преценил неправилно обстоятелствата в случая, както в точка 806 от обжалваното съдебно решение е приел, че при изчисляването на размера на наложените на Lundbeck глоби в съответствие с Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г. Комисията правилно е взела предвид дял от 10 % и 11 % от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, съобразно географския обхват на спорните споразумения. С оглед обаче на ограниченото въздействие на тези споразумения от географска гледна точка и на практиката на Комисията при вземане на решения по сходни дела, както и на факта, че посочените споразумения не били картелни, тези проценти трябвало да бъдат по-ниски и определени на възможно най-ниското равнище.

Съображения на Съда

184 Що се отнася, на първо място, до първата и втората част от шестото основание, които следва да се разгледат заедно, Lundbeck счита по същество, че в точки 804 и 816 от обжалваното съдебно решение Общият съд е допуснал грешки при прилагане на правото, като е приел, без да се произнесе по доводите му, че Комисията не е била длъжна да намали основния размер на глобите, за да вземе предвид само стойността на продажбите в страните, в които производителите на генерични лекарствени продукти са били по-напреднали в подготовката им за навлизане на пазара.

185 Що се отнася до налагането на глоба от Комисията съгласно член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, Съдът вече е постановил, че тази институция трябва да прецени във всеки конкретен случай и предвид неговия контекст и целите на установения в този регламент санкционен режим необходимото въздействие върху съответното предприятие, по-специално като вземе предвид оборота, който отразява действителното икономическо положение на това предприятие в периода, през който е извършено нарушението (решение от 7 септември 2016 г., Pilkington Group и др./Комисия, C-101/15 P, EU:C:2016:631, т. 16 и цитираната съдебна практика).

186 В това отношение при определянето на размера на глобата може да се вземе предвид както общият оборот на предприятието, който съставлява показател, макар и приблизителен и несъвършен, за големината на същото и за неговата икономическа мощ, така и частта от този оборот, която се формира от стоките, предмет на нарушението, и следователно може да бъде показател за мащаба на това нарушение (решение от 7 септември 2016 г., Pilkington Group и др./Комисия, C-101/15 P, EU:C:2016:631, т. 17 и цитираната съдебна практика).

187 Доколкото наложените в спорното решение глоби са определени от Комисията в съответствие с Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г., следва да се припомни, че съгласно практиката на Съда, макар понятието „стойност на продажбите“, употребено в точка 13 от тези насоки, със сигурност да не може да се разпростира до степен, в която да включва реализираните от разглежданото предприятие продажби, непопадащи в обхвата на твърдения картел, същевременно би било застрашено постигането на целта, преследвана от тази разпоредба, ако това понятие следва да се разбира като отнасящо се единствено до оборота, реализиран само от продажбите, за които е установено, че са били действително засегнати от този картел (решение от 7 септември 2016 г., Pilkington Group и др./Комисия, C-101/15 P, EU:C:2016:631, т. 19).

188 Безспорно от това съображение следва, че от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, трябва да бъдат изключени продажбите, които извършителят на нарушението реализира на затворен за конкуренция пазар, като разглеждания в решение от 29 юни 2012 г., E.ON Ruhrgas и E.ON/Комисия (T-360/09, EU:T:2012:332, т. 105 и 155), на което се позовава Lundbeck, доколкото на такъв пазар не може да се осъществява антиконкурентна практика, предвидена в член 101 ДФЕС, или пък да бъдат изключени продажбите, реализирани от един от участниците в картел на пазари, на които другите участници в картела не извършват дейност и не може да се приемат за потенциални конкуренти.

189 В случая обаче нито една от продажбите, включени от Комисията в приетата стойност на продажбите, чийто общ размер е потвърден от Общия съд, не попада в някоя от посочените в предходната точка категории продажби, които трябва да бъдат изключени.

190 Всъщност, както отбелязва генералният адвокат в точки 222 и 223 от заключението си, независимо дали става въпрос за продажбите, реализирани в Австрия, където според Lundbeck срокът на патента му за АФС циталопрам е изтекъл едва през април 2003 г., тоест през периода на изпълнение на спорните споразумения, или за продажбите, реализирани в държавите, в които производителите на генерични лекарствени продукти са получили РТ едва през периода на изпълнение на тези споразумения, и дори след изтичане на този срок, всички тези продажби са реализирани на пазари, на които съответните производители на лекарствени продукти са били най-малкото потенциални конкуренти през целия срок на действие на посочените споразумения, както Общият съд правилно отбелязва в точка 815 от обжалваното съдебно решение и както се потвърждава от констатацията, че не е налице четвъртото изтъкнато в настоящото производство основание за обжалване.

191 Поради това няма основание да се твърди, че установените нарушения не са били свързани поне косвено с посочените в предходната точка продажби и следователно че последните не е трябвало да се вземат предвид при изчисляването на наложените на Lundbeck глоби.

192 Всъщност, както отбелязва Общият съд в точка 804 от обжалваното съдебно решение, именно страните по спорните споразумения са определили географския обхват на споразуменията — с изключение на сключените между Lundbeck и Arrow — а именно че те обхващат цялото ЕИП, което показва, че са сметнали, че на всеки от пазарите в ЕИП са реални или най-малкото потенциални конкуренти, като вследствие на това продажбите, реализирани от Lundbeck на всеки от посочените пазари, трябва съгласно точка 13 от Насоките относно метода за определяне на глобите от 2006 г. да се разглеждат като продажби, „с които нарушението е свързано пряко или косвено“.

193 Следователно Lundbeck не може да упреква Общия съд, че в точка 804 от обжалваното съдебно решение е приел, че що се отнася до спорните споразумения, с изключение на споразуменията, сключени между Lundbeck и Arrow, трябва да се вземат предвид продажбите, осъществени на цялата територия на ЕИП, без да е извършил задълбочен анализ на конкретните перспективи за навлизане на производителите на генерични лекарствени продукти на територията на всяка държава — членка на ЕИП.

194 На последно място, не е основателна и отправената към Общия съд критика, че в точка 816 от обжалваното съдебно решение не е мотивирал надлежно извода, че в случая не следва да се прилага разрешението, възприето в решение от 29 юни 2012 г., E.ON Ruhrgas и E.ON/Комисия (T-360/09, EU:T:2012:332).

195 Като отбелязва в посочената точка, че решението, по което е постановено това съдебно решение, по никакъв начин не може да се използва от Lundbeck, тъй като в него всякаква конкуренция е щяла да бъде невъзможна дори при липсата на разглежданото антиконкурентно споразумение за част от периода на нарушението, тъй като пазарът законосъобразно е бил затворен за всякаква конкуренция по силата на приложимото за този период национално законодателство и това е създавало положение на фактически монопол, Общия съд е позволил на заинтересованите лица да се запознаят с причините, поради които той не е приел доводите им, а на Съда — да разполага с достатъчно данни, за да упражни своя контрол (решение от 25 юни 2020 г., SATCEN/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, т. 96 и цитираната съдебна практика).

196 Ето защо следва да се приеме, че настоящото основание не е налице в първата и втората му част.

197 Що се отнася, на второ място, до третата част от настоящото основание, следва да се припомни, че когато се произнася по правни въпроси в рамките на производство по обжалване на съдебен акт на Общия съд, Съдът не може по съображения за справедливост да замести със своя преценката на Общия съд, който, упражнявайки пълен съдебен контрол, се е произнесъл по размера на глобите, наложени на предприятия за извършени от тях нарушения на правото на Съюза (решение от 26 септември 2018 г., Philips и Philips France/Комисия, C-98/17 P, непубликувано, EU:C:2018:774, т. 107 и цитираната съдебна практика).

198 Съдът би имал основание да установи, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото предвид неподходящия размер на глобата, само ако размерът на санкцията е не просто неподходящ, но и прекомерен до степен на непропорционалност (решение от 26 септември 2018 г., Philips и Philips France/Комисия, C-98/17 P, непубликувано, EU:C:2018:774, т. 107 и цитираната съдебна практика).

199 От това следва, че доколкото по третата част от шестото основание Lundbeck оспорва извода на Общия съд, направен по-специално в точка 842 от обжалваното съдебно решение, относно размера на наложените глоби с оглед на обстоятелствата по случая, без обаче да доказва, и дори да твърди, че този размер е не просто неподходящ, но и прекомерен до степен на непропорционалност, Lundbeck иска в действителност да се прецени отново дали размерът на наложените му глоби е подходящ. Ето защо трябва да се приеме, че шестото основание е недопустимо в тази му част.

200 Поради това трябва да се приеме, че твърденията за наличие на изложеното в жалбата пред Съда шесто основание са частично недопустими и частично неоснователни.

201 С оглед на всички изложени по-горе съображения жалбата пред Съда трябва да бъде отхвърлена.

По съдебните разноски

202 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник, който се прилага по отношение на производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от този правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

203 Тъй като Комисията е поискала Lundbeck да бъде осъдено да заплати съдебните разноски и последното е загубило делото, то следва да бъде осъдено да понесе, наред с направените от него съдебни разноски, и тези на Комисията.

204 Съгласно член 184, параграф 4 от Процедурния правилник, ако не е жалбоподател, встъпилата в първоинстанционното производство страна може да бъде осъдена да заплати съдебните разноски във връзка с производството по обжалване само ако е участвала в писмената или устната фаза на производството пред Съда. Когато такава страна участва в производството, Съдът може да реши тя да понесе направените от нея съдебни разноски.

205 Тъй като ЕФФИА е участвала в производството пред Съда, следва да се постанови, че с оглед на обстоятелствата в случая тя трябва да понесе направените от нея съдебни разноски.

206 Член 140, параграф 1 от Процедурния правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от него, предвижда, че държавите членки и институциите, встъпили по делото, понасят направените от тях съдебни разноски.

207 Поради това Обединеното кралство следва да понесе направените от него съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда H. Lundbeck A/S и Lundbeck Ltd да понесат, наред с направените от тях съдебни разноски, и тези на Европейската комисия.

3) European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (Европейска федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации, ЕФФИА) понася направените от нея съдебни разноски.

4) Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия понася направените от него съдебни разноски.

Подписи